

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2011

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2011

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2012

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΑΣ

Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών έχει ως αποστολή τη διεξαγωγή έρευνας, ανάπτυξη τεχνολογίας και μεταφορά τεχνογνωσίας για την αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών

Διευθυντής ΙΔΕ

Δρ Θωμάς Παπαχρήστου, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωτής Διευθυντής ΙΔΕ

Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής

Επιστημονικό Συμβούλιο του ΙΔΕ

Τακτικά μέλη:

Δρ Παναγιώτης Πλατής, Τακτικός Ερευνητής, Πρόεδρος

Δρ Γεώργιος Τσιουρλή, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Ιωάννης Σπανός, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Κωνσταντίνος Σπανός, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Ιωάννης Μελιάδης, Αναπληρωτής Ερευνητής

Επικοινωνία:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ, 570 06 ΒΑΣΙΛΙΚΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλέφωνα τηλεφωνικού κέντρου: (2310) 461 171, 461 172, 461 173, 461 411, 461 637, 465 719

FAX : (2310) 461 341 Email: info@fri.gr URL: <http://www.fri.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο	Σελίδα
Συνοπτική παρουσίαση των πεπραγμένων του ΙΔΕ του έτους 2011	1
A. Ερευνητικά Έργα	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Υπουργείο Αγρ. Αν. & Τροφίμων	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς	15
Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται από άλλους φορείς	19
Ερευνητικές δράσεις - αυτοχρηματοδοτούμενα πειράματα	20
Επιστημονικές δράσεις	24
Νέες ερευνητικές προτάσεις	27
B. Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις	29
Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση	29
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση	30
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση	31
Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία	31
Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	31
Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων	31
Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	32
Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων	33
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις	33
Εκθέσεις προγραμμάτων	35
Γ. Παροχή υπηρεσιών – προϊόντων	37
Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις	39
Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους	39
Συμμετοχή σε συνέδρια	39
Συμμετοχή σε ημερίδες	42
Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές	44
Ε. Εκπαιδευτική δραστηριότητα	47
Στ. Λοιπές δραστηριότητες	51
Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές. Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων	51
Προβολή του έργου του ΙΔΕ από τα ΜΜΕ	53
Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου	54
Ζ. Οικονομικός απολογισμός	55
Η. Προσωπικό ΙΔΕ	57
Φωτογραφία εξωφύλλου: Πευκοκάμπιες σε τραχεία πεύκη (Δρ Δημήτριος Αβτζής)	

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011

Δραστηριότητες του ΙΔΕ

Ερευνητική δραστηριότητα

Κατά το 2011 συνεχίστηκαν οι προγραμματισμένες εργασίες των ερευνητικών προγραμμάτων (Πίνακας 1) που εκτελούνταν στο ΙΔΕ και ένα μεγάλο μέρος των δεδομένων τους έχει ήδη επεξεργαστεί (εργαστηριακές και στατιστικές αναλύσεις) ενώ τα αποτελέσματά τους έχουν συμπεριληφθεί στις ετήσιες ή τελικές εκθέσεις προόδου. Τα προγράμματα αυτά παρουσιάζονται στο ειδικό μέρος του παρόντος τεύχους κατά φορέα χρηματοδότησης και δίνουν πληροφορίες για την ομάδα έρευνας, τους φορείς συμμετοχής, τα αντικείμενα έρευνας και τις εργασίες που εκτελέστηκαν. Για πολλά ερευνητικά προγράμματα έχει ολοκληρωθεί η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνταν από τα πρωτόκολλα εργασιών, καθώς και η επεξεργασία τους και μια σειρά από ερευνητικές εργασίες δημοσιεύτηκαν ή είναι υπό δημοσίευση σε περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Πίνακας 1. Προγράμματα του ΙΔΕ κατά φορέα χρηματοδότησης*

Φορέας χρηματοδότησης	Αριθμός προγραμμάτων
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	1
ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	6
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	7
ΆΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ	6
ΣΥΝΟΛΟ	20

* Δεν αναφέρονται τα προγράμματα που εκτελούνται από άλλα ιδρύματα και ερευνητές του ΙΔΕ συμμετέχουν στις ερευνητικές ομάδες τους.

Στα πλαίσια έξι επιστημονικών δράσεων COST συμμετείχε ένας μεγάλος αριθμός ερευνητών του ΙΔΕ σε διάφορες ομάδες εργασίας. Σε αυτές τις ομάδες εργασίας, οι ερευνητές του ΙΔΕ προώθησαν την ερευνητική πολιτική της μονάδας μας και συζήτησαν με τους ομολόγους τους τα κοινά ερευνητικά ενδιαφέροντα και αξιολόγησαν τα μέχρι τώρα ερευνητικά αποτελέσματα στους τομείς ενδιαφέροντός τους. Στις εκθέσεις αυτών των δράσεων προτείνονται τρόποι αξιοποίησης της ήδη υπάρχουσας γνώσης και εντοπίζονται τα κενά και οι αδυναμίες που υπάρχουν σε διάφορα επιστημονικά θέματα. Επίσης, κατόπιν αιτήματος άλλων υπηρεσιών που δε διαθέτουν το κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό συντάχθηκαν ειδικές μελέτες εφαρμογής που είχαν ως σκοπό να δώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές και να επιδείξουν τον τρόπο αντιμετώπισης διαφόρων προβλημάτων. Τέλος, κατά το 2011 υποβλήθηκαν πέντε νέες ερευνητικές προτάσεις για χρηματοδότηση σε διάφορους φορείς και αναμένεται η τελική αξιολόγησή τους.

Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις

Οι ερευνητές του ΙΔΕ αντιλαμβανόμενοι τη σημασία της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων της ερευνητικής τους δραστηριότητας συνέγραψαν μεγάλο αριθμό επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύτηκαν σε διεθνή ή εθνικά περιοδικά, σε πρακτικά διεθνών ή εθνικών συνεδρίων ή ανακοινώθηκαν σε άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Δημοσιεύσεις των ερευνητών του ΙΔΕ

Είδος δημοσιεύματος	Αριθμός
Διεθνή περιοδικά με κρίση	21
Εθνικά περιοδικά με κρίση	4
Εθνικά περιοδικά χωρίς κρίση	6
Συλλογικοί τόμοι	3
Πλήρη πρακτικά διεθνών συνεδρίων	1
Πλήρη πρακτικά εθνικών συνεδρίων	8
Περίληψη σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων	12
Περίληψη σε πρακτικά εθνικών συνεδρίων	1
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες, κτλ.	25
Εκθέσεις προόδου προγραμμάτων	3
ΣΥΝΟΛΟ	84

Αξιολογώντας την παραπάνω δραστηριότητα, εκτιμούμε ότι είναι πολύ σημαντική και αναδεικνύει τη δυναμική παρουσία του ΙΔΕ στην εθνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα. Ωστόσο, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να αξιοποιηθούν αυτά τα ερευνητικά επιτεύγματα που είναι «προϊόν» πολλών ετών και μεγάλης προσπάθειας και να αποβούν το μέσον για την ορθολογική και αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων και ο μοχλός ανάπτυξης του ημιορεινού και ορεινού χώρου της χώρας μας.

Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Το ΙΔΕ συνέδραμε με επιστημονική υποστήριξη στο έργο των Περιφερειακών Υπηρεσιών των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής και Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και εξυπηρέτησε διάφορους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανισμούς (π.χ. Εγνατία Οδό Α.Ε., ΔΕΗ Α.Ε.) βιομηχανίες αλλά και πολίτες με γνωματεύσεις και οδηγίες. Μεταξύ αυτών είναι η διάγνωση ασθενειών σε δασικά δένδρα και παροχή συμβουλών για την καταπολέμησή τους, οι αναλύσεις εδαφολογικών δειγμάτων και η παροχή μετεωρολογικών στοιχείων από τους μετεωρολογικούς σταθμούς ευθύνης του ΙΔΕ.

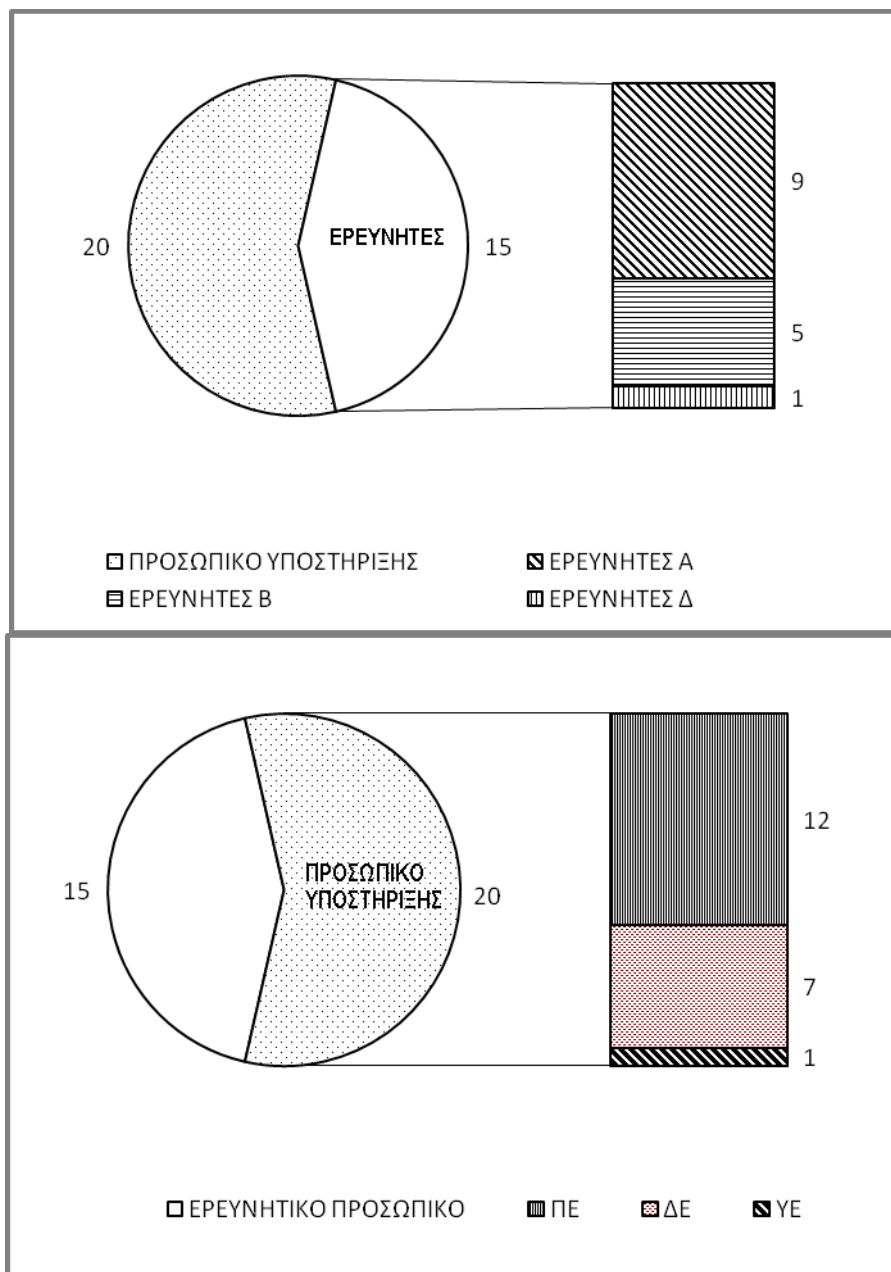
Επιστημονικές εκδηλώσεις

Κατά το 2011, το ΙΔΕ συμμετείχε στη διοργάνωση διαφόρων επιστημονικών εκδηλώσεων. Στις εκδηλώσεις αυτές, οι ερευνητές του ΙΔΕ συμμετείχαν στις οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές ή παρουσίασαν σχετικές εργασίες. Επίσης, εκπροσώπησαν τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς, συμμετείχαν σε διεθνείς ή εθνικές ομάδες που χαράσσουν ερευνητική πολιτική και στις συντακτικές επιτροπές εθνικών και διεθνών περιοδικών και έκριναν εργασίες που υποβλήθηκαν για δημοσίευση σε εθνικά και διεθνή περιοδικά.

Προσωπικό και Οικονομικός Απολογισμός

Προσωπικό ΙΔΕ

Το προσωπικό του ΙΔΕ απαρτίζεται από το ερευνητικό προσωπικό, τους ειδικούς επιστήμονες και το προσωπικό τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης. Κατά το 2011 στις διάφορες εργασίες και δραστηριότητες του ΙΔΕ εργάστηκαν 15 ερευνητές, 7 ειδικοί επιστήμονες και 13 υπάλληλοι τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης (Εικόνα 1). Επιπλέον αυτού του προσωπικού, ένας μεγάλος αριθμός εξωτερικών συνεργατών απασχολήθηκε στα ερευνητικά προγράμματα.

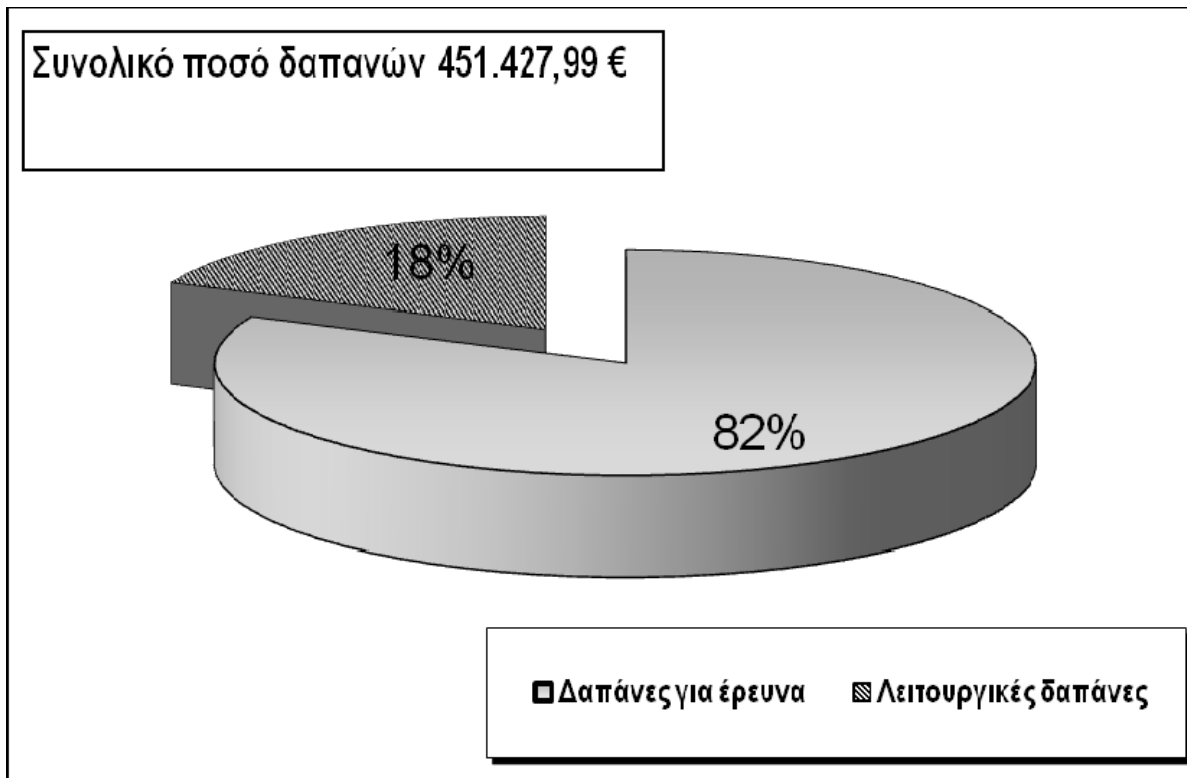

Εικόνα 1. Προσωπικό του ΙΔΕ και κατανομή του στις διάφορες κατηγορίες

Τα παραπάνω στοιχεία δίνονται για να αποτιμηθούν και αξιολογηθούν οι ερευνητικές δραστηριότητες σε συνάρτηση με το ερευνητικό και τεχνικό δυναμικό του ΙΔΕ. Σημειώτεον ότι το προσωπικό όλων των κατηγοριών παρουσιάζει φθίνουσα πορεία τα τελευταία έτη και αν δεν προγραμματιστεί η ανανέωσή του και παραμείνει η υπάρχουσα κατάσταση θα έχει ως συνέπεια τη δραστική μείωση των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ.

Οικονομικός απολογισμός

Για να αποτιμηθεί πληρέστερα η ερευνητική δραστηριότητα και το παραγόμενο έργο του ΙΔΕ ένα άλλο στοιχείο που είναι απαραίτητο είναι η γνώση της οικονομικής επένδυσης που έγινε και ο επιμερισμός της στις διάφορες κατηγορίες δαπανών. Οι κύριοι οικονομικοί πόροι του ΙΔΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, το ΕΘΙΑΓΕ και τα ερευνητικά προγράμματα που αναλαμβάνονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες ή με απευθείας αναθέσεις και χρηματοδοτούνται από διάφορους φορείς.

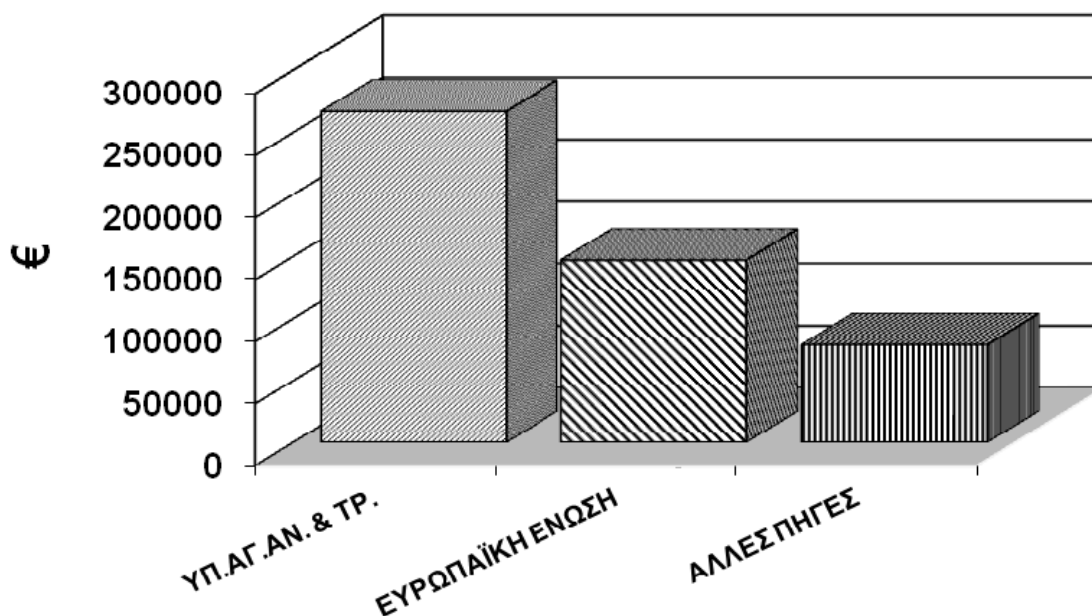

Εικόνα 2. Συνολική χρηματοδότηση και κατηγορίες δαπανών.

Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε κατά το 2011 εκτός της μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού ανήλθε στα 451.428 € (Εικόνα 2). Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 82.475 €, ενώ το ποσό των 368.953 € χρησιμοποιήθηκε για ερευνητικούς σκοπούς. Οι λειτουργικές δαπάνες καλύφθηκαν από τον προϋπολογισμό της μονάδας (50.500 €) και από τα ερευνητικά προγράμματα (31.975 €). Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας αφορούσαν κυρίως ανελαστικές δαπάνες, όπως τιμολόγια ηλεκτρικού και επικοινωνιών (33%), καυσίμων θέρμανσης (23%) και υπηρεσίες τρίτων για συντήρηση εγκαταστάσεων, οχημάτων και εξοπλισμού (25%).

Οι πηγές χρηματοδότησης και οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι για το 2011 απεικονίζονται στην εικόνα 3. Το ποσό των 50.500 € των διαθέσιμων οικονομικών πόρων προήλθε από το ΕΘΙΑΓΕ και αφορούσε στον ετήσιο προϋπολογισμό της μονάδας. Το 2011, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων χρηματοδότησε με 266.733,54 € το πρόγραμμα της Βιολογικής Καταπολέμησης Έλκους της Καστανιάς, που αποσκοπεί στη διάσωση των δένδρων καστανιάς και στην τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας της παραγωγής κάστανων. Τα ποσά χρηματοδότησης που δόθηκαν από τους υπόλοιπους φορείς για ερευνητικούς σκοπούς ανήλθαν στα 225.486 €.

Πηγές χρηματοδότησης ΙΔΕ

Εικόνα 3. Πηγές χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ (ΥΠ.ΑΓ.ΑΝ. & ΤΡ.: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων).

Αποδοτικότητα Μονάδας

Τα τελευταία χρόνια άρχισε και στη χώρα μας να γίνεται προσπάθεια αξιολόγησης της αποδοτικότητας των ερευνητικών μονάδων που εποπτεύονται από το κράτος καθώς και των Πανεπιστημιακών Τμημάτων. Αυτό που έχει σημασία σε τέτοιου είδους αξιολογήσεις είναι ότι θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια το προσδοκώμενο προϊόν από την αξιολογούμενη μονάδα και η συμβολή του στην εθνική οικονομία και το δημόσιο συμφέρον καθώς και η επένδυση που γίνεται για να επιτευχθεί αυτό. Οι επενδύσεις που γίνονται από την πολιτεία στο ΙΔΕ είναι αυτές που αφορούν στη μισθοδοσία των ερευνητών και του προσωπικού υποστήριξης καθώς και εκείνες για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της μονάδας. Τα αναμενόμενα έσοδα αυτής της επένδυσης είναι οι χρηματικές εισροές από ερευνητικά προγράμματα και το αναμενόμενο προϊόν είναι το ερευνητικό αποτέλεσμα και οι δημοσιεύσεις και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας.

Οι ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών και κυρίως τα έσοδα που αποφέρουν αυτές είναι ένας σημαντικός δείκτης αξιολόγησης της αποδοτικότητάς του. Τέτοιες εισροές εκτός του γεγονότος ότι επιτρέπουν την επίτευξη της αποστολής μας (δηλ. διεξαγωγή έρευνας), επιπλέον εξασφαλίζουν τη βελτίωση των υποδομών της μονάδας σε εξοπλισμό, την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών της και την εξασφάλιση εργασίας σε εξειδικευμένους επιστήμονες και νέους ανθρώπους συμβάλλοντας κατά τι στην καταπολέμηση της ανεργίας. Από τα οικονομικά στοιχεία του έτους 2011 προκύπτει ότι η επένδυση που έγινε στο ΙΔΕ ήταν 50.500 € (προϋπολογισμός ΙΔΕ), ενώ οι εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες (προγράμματα, μελέτες, κτλ.) και παροχή υπηρεσιών ανήλθαν στο ποσόν των 499.038 €. Τα συνολικά διαθέσιμο ποσό για τη λειτουργία της μονάδας και την εκτέλεση των εργασιών των προγραμμάτων ανήλθε στο ποσό των 976.876 €, συνυπολογιζόμενου και του διαθέσιμου υπολοίπου των προγραμμάτων προηγούμενων οικονομικών χρήσεων. Αν συνεκτιμηθούν και οι δημοσιεύσεις των ερευνητικών αποτελεσμάτων (που ελεύθερα πλέον διαβάζονται και ενδεχομένως αξιοποιούνται και εφαρμόζονται) καθώς και η παροχή

συμβουλευτικών υπηρεσιών που γίνεται δωρεάν σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες, τότε συνάγεται ότι η αποδοτικότητα της μονάδας είναι αρκετά υψηλή.

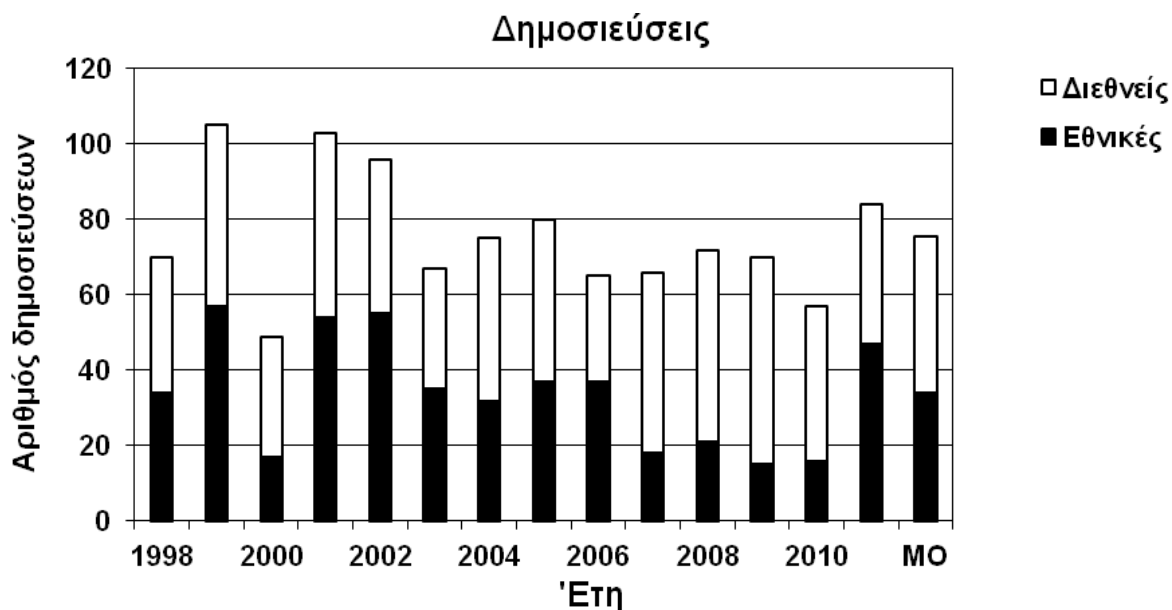

Εικόνα 4. Χρηματικές εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2011 (Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση, ΥΠ.ΑΓ.ΑΝ. & ΤΡ.: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ΕΘΙΑΓΕ: Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας). Η τελευταία στήλη είναι ο μέσος όρος των ετών.

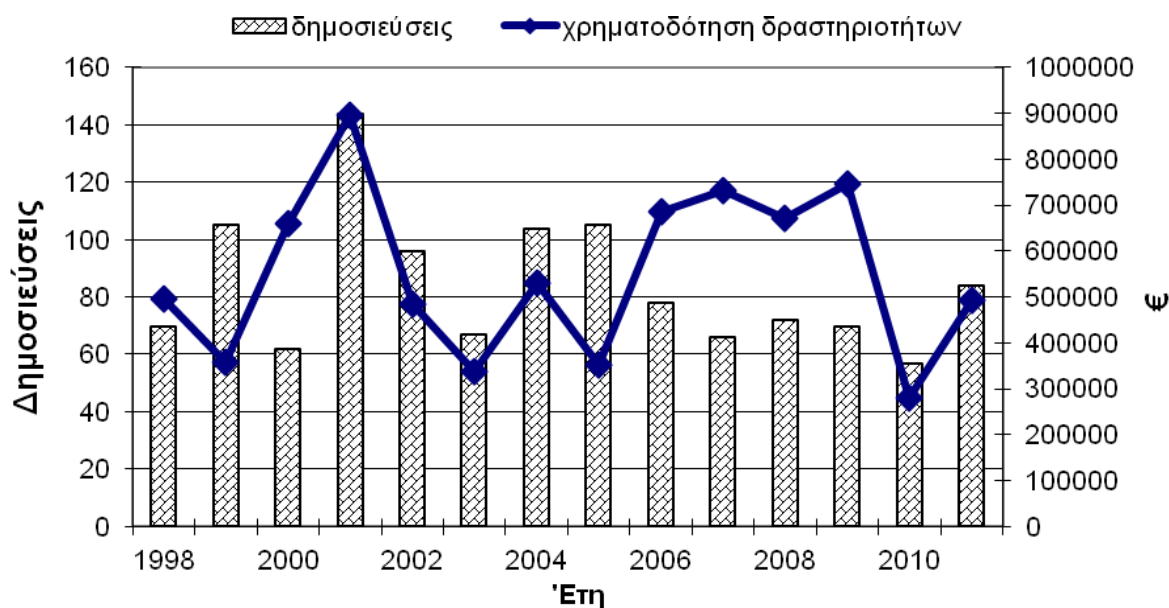
Έχοντας υπόψη αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω και χρησιμοποιώντας ως πηγή τα Πεπραγμένα του ΙΔΕ των τελευταίων δεκατριών ετών, γίνεται στη συνέχεια μία προσπάθεια αξιολόγησης της πορείας των ερευνητικών δραστηριοτήτων και του αριθμού των δημοσιευμάτων, δύο στοιχεία που θεωρούνται καλοί ποιοτικοί δείκτες. Στην εικόνα 4 παρουσιάζονται οι εισροές χρημάτων από ερευνητικές δραστηριότητες, από το 1998 μέχρι το 2011, καθώς και ο μέσος όρος της εν λόγω περιόδου. Αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσόν αυτών των εισροών προέρχεται από άλλους φορείς εκτός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ένα από τα σημαντικότερα προϊόντα της μονάδας μας θεωρείται το ερευνητικό δημοσίευμα. Στην εικόνα 5 παρουσιάζονται οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων καθώς και οι αντίστοιχες σε εθνικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων (εξαιρέθηκαν δημοσιεύματα που αφορούν μελέτες, εκθέσεις προγραμμάτων, κτλ.) για την περίοδο 1998-2011. Είναι σαφές ότι ο αριθμός των δημοσιεύσεων αυτών των κατηγοριών είναι υψηλός (3,8 δημοσιεύσεις/ ερευνητή/ έτος) μεταξύ δημοσιεύσεων (μέσος όρος περιόδου: 76) και αριθμού ερευνητών (μέσος όρος περιόδου: 20). Επίσης, δεν πρέπει να αγνοηθεί ότι το παραγόμενο έργο, στην προκειμένη περίπτωση τα ερευνητικά δημοσιεύματα, είναι στενά συνδεδεμένα με τις χρηματοδοτήσεις των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Στην εικόνα 6 παρουσιάζονται οι χρηματοδοτήσεις και οι πάσης φύσεως δημοσιεύσεις από το 1998 μέχρι το 2011.

Οι χρηματικές εισροές και τα δημοσιεύματα της μονάδας είναι μεγέθη μετρήσιμα και μη αμφισβητήσιμα, ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί η συμβολή της μονάδας στην εξυπηρέτηση υπηρεσιών και φορέων του κράτους (βλ. σχετικά κεφάλαια) δια του συμβουλευτικού έργου και στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης στους πολίτες της χώρας και σύγχρονης αντίληψης για την εκμετάλλευση των φυσικών χερσαίων οικοσυστημάτων και τη διατήρηση επαπειλούμενων ζωικών και φυτικών οργανισμών.

Εικόνα 5. Αριθμός δημοσιεύσεων σε διεθνή και εθνικά περιοδικά και συνέδρια του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2011.

Εικόνα 6. Αριθμός δημοσιεύσεων και χρηματοδοτήσεις ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2011.

Από τα παραπάνω προκύπτει, ότι η αυξημένη ερευνητική δραστηριότητα που συμβαίνει στο ΙΔΕ και το σημαντικό έργο που παράγεται το κατατάσσει μεταξύ των πλέον δυναμικών και παραγωγικών ερευνητικών μονάδων του ΕΘΙΑΓΕ και της χώρας μας. Ωστόσο, η δραστηριότητα αυτή για να συνεχιστεί και στο μέλλον και να εξακολουθήσει να παίζει σημαντικό ρόλο στη χάραξη ερευνητικής πολιτικής και στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής δασοπονίας, θα πρέπει να τύχει και της ανάλογης χρηματοδότησης από πλευράς της πολιτείας.

Η συγγραφή αυτού του τεύχους πραγματοποιήθηκε χάρη στην προθυμία των ερευνητών και του προσωπικού τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης να δώσουν όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία που τους ζητήθηκαν και για το λόγο αυτό θα ήθελα να τους εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζουμε στην κ. Θεανώ Σαμαρά και στον κ. Ευάγγελο Χαβαλέ για την επιμέλεια των κεφαλαίων Ερευνητικά Έργα – Δημοσιεύσεις και Παροχή Υπηρεσιών – Προϊόντων – Συνέδρια - Εκπαιδευτική δραστηριότητα - Λοιπές δραστηριότητες, αντίστοιχα, καθώς και στην κ. Αναστασία Κλήμη για την επιμέλεια του οικονομικού απολογισμού του ΙΔΕ. Τέλος, θερμές ευχαριστίες εκφράζω στο Επιστημονικό Συμβούλιο του ΙΔΕ (Δρ Παναγιώτη Πλατή, Δρ Παύλο Κωνσταντινίδη και Δρ Γεώργιο Τσιουρλή) που ήλεγξε και εισηγήθηκε το περιεχόμενο αυτού του τεύχους.

Ο Διευθυντής του ΙΔΕ

Δρ Θωμάς Παπαχρήστου
Τακτικός Ερευνητής

A. Ερευνητικά προγράμματα

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Εκπόνηση μελέτης και εκτέλεση των προβλεπόμενων από αυτήν έργων για την καταπολέμηση του έλκου της καστανιάς

Έναρξη – Λήξη: 01/05/2006 – 31/12/2011.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Πετλέρου, Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Ομάδα υποστήριξης: Β. Χριστόπουλος, Γ. Τζίρος, Ζ. Νακοπούλου, Ε. Τοπαλίδου.

Συμμετέχοντες Φορείς: Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φυσ. Περιβάλλοντος.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η εγκατάσταση υπομολυσματικών στελεχών του μύκητα *Cryphonectria parasitica* σε καστανιές και καστανοδάση 17 Περιφ. Ενοτήτων της χώρας και συγκεκριμένα στους Νομούς Καβάλας, Δράμας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Ιωαννίνων, Άρτας, Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Εύβοιας, Αρκαδίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας. Το Έργο εκτελέστηκε από την πρώην Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών και τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες με την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του ΙΔΕ.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γ' ΚΠΣ, Μέτρο 6.3: Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου).

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 4.113.930,00 €, **ΙΔΕ:** 763.405,09 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Κατά το 2011 συνεχίστηκε και περατώθηκε η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του Έργου. Για το σκοπό αυτόν πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στις περιοχές όπου εφαρμόστηκε η καταπολέμηση και έγιναν δειγματοληψίες και εργαστηριακή ανάλυση των δειγμάτων για τον έλεγχο εγκατάστασης της υπομολυσματικότητας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης υποβάλλονται με αναλυτική έκθεση στον τελικό δικαιούχο του Έργου.

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.

Diversity of invading *Phytophthora* spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe (Programme SEE-ERA NET PLUS 138)

Έναρξη – Λήξη: 01/10/2010 – 31/09/2012.

Γενικός Συντονιστής: Dr S. Slavov.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Πετλέρου, Γ. Τζίρος.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Βουλγαρία, Ελλάδα, Ρουμανία, FYROM, Σερβία.

Σκοπός του Προγράμματος: Ο προσδιορισμός και η μελέτη της βιοοικολογίας των κυριότερων ειδών του γένους *Phytophthora* που απειλούν αγροτικά και δασικά οικοσυστήματα στις πέντε συμμετέχουσες χώρες της Βαλκανικής. Η μελέτη του τρόπου μεταφοράς από περιοχή σε περιοχή επικίνδυνων για τα φυτά ειδών *Phytophthora* και η πρόταση μέτρων προστασίας.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 131.585,00 €, **ΙΔΕ:** 27.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Πραγματοποιήθηκαν απομονώσεις ειδών του γένους *Phytophthora* από καστανοδάση και φυτείες. Οι ερευνητικές ομάδες συναντήθηκαν στη Θεσσαλονίκη, Βελιγράδι και Σόφια στα πλαίσια παρουσίασης των αποτελεσμάτων και σχεδιασμού των επόμενων φάσεων του προγράμματος.

**Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα»
AdapFor LIFE 08 ENV/GR/000554 – Αξιολόγηση προσβολών δασικής πεύκης από
μύκητες και έντομα**

Έναρξη – Λήξη: 01/07/2010 – 31/05/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Περλέρου, Δρ Δ.Ν. Αβτζής, Γ. Τζίρος, Β. Χριστόπουλος, Γ. Σπύρογλου.

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η περιγραφή και αξιολόγηση του φαινομένου της προσβολής του δάσους δασικής πεύκης (δάσος Ρητίνης-Βρίας στα Πιέρια Όρη) από μύκητες και φλοιοφάγα έντομα και η διερεύνηση της σύνδεσης του φαινομένου με την κλιματική αλλαγή και ειδικότερα σε σχέση με: α) τις προηγούμενες τάσεις και την υφιστάμενη κατάσταση λόγω της προσβολής από μύκητες και έντομα, β) τις προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία του δάσους (προσβολές από μύκητες και έντομα) και γ) τα μέτρα προσαρμογής για την προστασία του δάσους έναντι προσβολών από μύκητες και έντομα.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, με Συντονιστή το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (EKBY).

Προϋπολογισμός¹ ΙΔΕ: 7.380,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Μελετήθηκαν τα μετεωρολογικά στοιχεία των τελευταίων 50 ετών από Μ. Σταθμούς στην ευρύτερη περιοχή Πιερίων Ορέων και μελετήθηκαν οι τάσεις στην εξέλιξη της ασθένειας της ρητινώδους σκωρίασης και της προσβολής από φλοιοφάγα έντομα. Στη συνέχεια μελετήθηκαν οι προβλέψεις για πιθανή κλιματική αλλαγή στα επόμενα 40 χρόνια (μέχρι το 2050) και έγιναν προβλέψεις της επίδρασής της στην εξέλιξη της υγείας του δάσους κάτω από διάφορα σενάρια.

**Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα»
AdapFor LIFE08 ENV/GR/000554 – Αξιολόγηση οικοφυσιολογικών παραμέτρων**

Έναρξη – Λήξη: 25/06/2010-31/12/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Μ. Φωτέλλη (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η περιγραφή και αξιολόγηση παραμέτρων οικοφυσιολογίας σε τέσσερις (4) δασικές περιοχές σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και ειδικότερα σε σχέση με: α) τις προηγούμενες τάσεις και την υφιστάμενη κατάσταση οικοφυσιολογίας των δασών β) τις προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην οικοφυσιολογία των δασών και γ) τα μέτρα προσαρμογής για την προστασία των δασών από άποψη οικοφυσιολογίας. Οι περιοχές μελέτης είναι 1) Δάσος Ρητίνης-Βρίας, Ελατοχωρίου και καταφυγίου Κοζάνης στα Πιέρια Όρη 2) Δάσος Ασπροποτάμου - Καλαμπάκας 3) Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας 4) Όρος Ταΰγετος.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, με Συντονιστή το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (EKBY).

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 24.500,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Έγιναν μετρήσεις σε δοκιμαστικές επιφάνειες που τοποθετήθηκαν στις περιοχές μελέτης. Έγινε απογραφή βιομετρικών χαρακτηριστικών (καταγράφονται: δασοπονικό είδος, η θέση του δέντρου, στηθιαία διάμετρος και ύψος δέντρων). Μετρήθηκαν τα κατακείμενα (νεκρά) δέντρα. Έγινε απογραφή της φυσικής αναγέννησης και του ορόφου των θάμνων. Έγινε επίσης εκτίμηση της ζωτικότητας. Παραδόθηκε η πρώτη έκθεση προόδου του έργου.

¹ Στα έργα που έγινε ανάθεση εργασιών στο ΙΔΕ δεν αναφέρεται ο συνολικός προϋπολογισμός.

Demonstration of Conservation Actions for *Ursus arctos and habitat type 9530* in Northern Pindos N.P., Grevena Prefecture, Greece, LIFE07 NAT/GR/000291 12/03/2009**

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2009 - 30/06/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Στ. Γκατζογιάννης, Δρ Γ. Τσιουρλής.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Νομαρχία Γρεβενών, Αναπτυξιακή Εταιρεία Γρεβενών, Καλλιστώ - Μη κυβερνητική οργάνωση προστασίας της φύσης και της άγριας πανίδας, Business Architects Consultancy SA.

Σκοπός του προγράμματος: Συμβολή στη διαχείριση του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, το οποίο περιλαμβάνει 3 περιοχές Natura (pSCI & SPA), μέσω της εφαρμογής των καλύτερων δυνατών πρακτικών και υλοποίηση δράσεων επίδειξης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Οι δράσεις ευαισθητοποίησης περιλαμβάνουν:

1. Δράσεις επίδειξης και διατήρησης, οι οποίες βελτιώνουν το καθεστώς διατήρησης του τύπου οικοτόπου προτεραιότητας 9530*, μέσω αειφορικών και καινοτόμων διαχειριστικών πρακτικών, οι οποίες ευνοούν τα επίπεδα βιοποικιλότητας και την κατάσταση διατήρησης της καφέ αρκούδας στην περιοχή μελέτης.
2. Επίδειξη δράσεων βελτίωσης του καθεστώτος διατήρησης της καφέ αρκούδας αναφορικά με την κατάσταση του ενδιαίτηματος και τις τάσεις αυξομείωσης του πληθυσμού της.
3. Εκστρατεία πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την καφέ αρκούδα και το ενδιαίτημα αυτής στην περιοχή μελέτης, η οποία θα απευθύνεται σε συγκεκριμένες ομάδες στόχων (*target groups*).
4. Εκπαίδευση ειδικών ομάδων και μεταφορά τεχνογνωσίας (*know-how*) συγκεκριμένων εργαλείων παρακολούθησης (*monitoring*) και διαχείρισης όσον αφορά το υπό μελέτη είδος και τον τύπο οικοτόπου.
5. Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας επιφυλακής για την προστασία της αρκούδας.
6. Εγκατάσταση μονάδας υποστήριξης υποδομών και εγκαταστάσεων για τη διαχείριση των επισκεπτών του πάρκου.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση (Πρόγραμμα LIFE).

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.153.561,00 €, **ΙΔΕ:** 222.619.00 € (211.619.00 € ΕΕ + 11.000,00€ ίδια συμμετοχή).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011:

1. Προώθηση του Διαχειριστικού Σχεδίου για τον οικοτόπο Μαύρης πεύκης περιοχής Γρεβενών.
2. Διεξαγωγή δύο εκπαιδευτικών σεμιναρίων (Ιούνιος και Δεκέμβριος 2011) με θέμα το σύστημα διαχείρισης των παραγωγικών δασών Μαύρης πεύκης που τελούν υπό προστατευτικό καθεστώς.
3. Υλοποίηση της δράσης (C6) που αφορά την εφαρμογή εναλλακτικών συστημάτων συγκομιδής στα δάση μαύρης Πεύκης.
4. Ανάπτυξη εργασιών επιστημονικής παρακολούθησης στο πλαίσιο της δράσης E3 ("Monitoring").

Εικ. 1. Στιγμιότυπα από το σεμινάριο Ιουνίου 2011 (περιοχή μελέτης του προγράμματος).

Εικ. 2. Στιγμιότυπο από το σεμινάριο που διεξήχθη στο ΙΔΕ το Δεκέμβριο 2011.

Use of innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forestry seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity VERENIKE "LIFE09 NAT/GR/000326"

Έναρξη – Λήξη: 01/09/2010 – 31/12/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Γ. Σπύρογλου και Β. Ιακωβόγλου (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές, Θ. Παλατζίδης, Ζ. Περσιμετζή, Α. Τακουρίδης.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΙΔΕ, Διεύθυνση Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Διεύθυνση Δασών - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Vivai Torsanlorenzo (Ιταλία).

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η χρήση νέας, πρωτότυπης τεχνολογίας για την παραγωγή φυτευτικού υλικού ειδών που θεωρούνται οικολογικώς σημαντικά, αλλά είναι δύσκολη η φύτευσή τους, με αποτέλεσμα να μειώνεται η βιοποικιλότητα περιοχών μετά την αναδάσωσή τους. Η καινοτομία της πρότασης είναι διττής φύσεως, περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός πρωτότυπου συστήματος παραγωγής φυταρίων (τεχνολογική καινοτομία) και τη χρήση νέων μεθόδων παραγωγής δασικών ειδών με παράλληλη τη δημιουργία πρωτοκόλλων παραγωγής φυτευτικού υλικού.

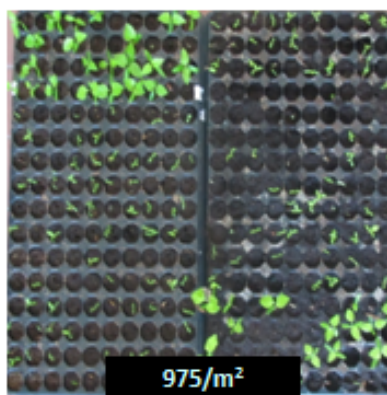
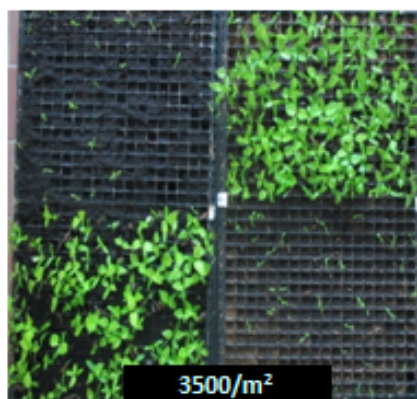
Στους άξονες δράσης του προτεινόμενου έργου περιλαμβάνονται:

- Η εισαγωγή νέας τεχνολογίας παραγωγής μεγάλου όγκου αναδασωτικού υλικού που βασίζεται στην προκαλλιέργεια φυταρίων σε μικρές διαστάσεις.
- Η ανάπτυξη πρωτοκόλλων παραγωγής για οικολογικώς σημαντικά είδη.
- Η αξιολόγηση του παραγόμενου υλικού σε σύγκριση με την παλαιά μέθοδο σε δοκιμαστικές επιφάνειες.
- Η εκπαίδευση του προσωπικού των Δασικών Φυτωρίων της Δ/σης Αναδασώσεων Θεσ/νίκης στις νέες μεθόδους παραγωγής.
- Η ενσωμάτωση της νέας τεχνολογίας παραγωγής στην παραγωγική διαδικασία.
- Η παρουσίαση της νέας τεχνολογίας σε φορείς και ενδιαφερόμενους.
- Η οργάνωση Ευρωπαϊκής εμβέλειας συνεδρίου με θέμα σχετικό με τεχνικές διατήρησης της βιοποικιλότητας.
- Η προβολή του έργου Βερενίκη από τη Δ/ση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού προγράμματος φοιτητών και σπουδαστών στην παραγωγική διαδικασία

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.324.725,00 €, **ΙΔΕ:** 636.249,00€ (309.123,00 € ΕΕ + 327.126,00 εθνική συμμετοχή).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Στα πλαίσια του προγράμματος «VERENIKE LIFE09 NAT/GR/000326» υλοποιήθηκαν πειράματα σχετικά με τις δράσεις του προγράμματος. Συγκεκριμένα, έγινε η αξιολόγηση φυταρίων σχετικά με το μέγεθος των φυτοδοχείων και το εδαφικό υπόστρωμα (Φωτο 1). Αξιολόγηση έχει επίσης γίνει κάτω από συνθήκες υπαίθρου για δασοπονικά είδη Δρυών (Φωτο 2). Οι αξιολογήσεις βασίζονται σε μια σειρά μορφολογικών (π.χ. φυλλική επιφάνεια) και φυσιολογικών (π.χ. περιεκτικότητα χλωροφύλλης) παραμέτρων προκειμένου να διεξάγουμε βάσιμα ερευνητικά αποτελέσματα. Επίσης, πειράματα σχετικά με την φυτρωτική ικανότητα των υπό μελέτη δασοπονικών ειδών γίνονται και συνεχίζουν να γίνονται με εντατικό ρυθμό. Αποτελέσματα του προγράμματος παρουσιάστηκαν ή πρόκειται να παρουσιαστούν σε διεθνή συνέδρια. Επίσης, στα πλαίσια των υποχρεώσεων του προγράμματος, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία επιστημονική συνάντηση με τίτλο: «Διατήρηση και αύξηση της βιοποικιλότητας στα δάση και τις αναδασωμένες περιοχές» στις 19 Δεκεμβρίου 2011.

**Φώτο 1. Αξιολόγηση της ποιότητας των φυταρίων σύμφωνα με το
Α) Μέγεθος mini-plugs και β) εδαφικό υπόστρωμα**

Φώτο 2. Αξιολόγηση φυταρίων δρυός κάτω από συνθήκες υπαίθρου.

Functional significance of forest biodiversity in Europe (FundivEUROPE) (ENV.2010.2.1.4-1)

Έναρξη – Λήξη: 01/10/2010 – 31/09/2014.

Υπεύθυνος : Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Ραδόγλου, Γ. Χαλυβόπουλος, Ε. Δάλμαρη και Δρ Μ. Φωτέλλη (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης : Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς/ Χώρες: ΙΔΕ (Ελλάδα), Albert Ludwigs – University of Freiburg (ALU-FR-Germany) Alterra (ALT-), University of Wien (BOKU Austria), Centre national de la recherche

scientifique (CNRS-France), Agencia estatal consejo superior de investigaciones científicas (CSIC-Spain), Forstliche Versuchs und Forschungsanstalt Baden –Wuerttemberg (FVA Germany), Institut national de la recherche agronomique (INRA–France), Katholieke Universiteit Leuven (KUL Belgium), METLA (Finland), MLU (Germany), RHUL (UK), SLU (Sweden), Iniversidad de Alcala (UAH Spain), Universitaet Bern (UBE-Switzerland), The chancellor, masters and scholars of University of Cambridge (UCA–UK), Kobenhavns Universitet (UCPH–Denmark), Università degli studi di Firenze (UFI Italy), Helmholtz Zentrum fuer Umweltforschung GmbH-UFZ (Germany), Iniversiteit Gent (Belgium), Universitaet Leipzig (ULEI Germany), University Stefan cel mare suceava (USV Romania), Uniwersytet Warszawski (UWAR–Poland) Unoversitaet Zuerich (UZH Switzerland).

Σκοπός του προγράμματος : Ο σκοπός του προγράμματος είναι να προσδιοριστούν η σχέση της βιοποικιλότητας με τις λειτουργίες των δασικών οικοσυστημάτων στις κύριες βιοκλιματικές ζώνες της Ευρώπης. Το πρόγραμμα θα συνδέσει ένα υπάρχον δίκτυο δοκιμαστικών επιφανειών με ένα νέο δίκτυο επιφανειών που θα εγκατασταθούν. Το πρόγραμμα *FunDivEUROPE* θα συλλέξει δεδομένα από μετρήσεις πεδίου και την εφαρμογή μοντέλων για τα διάφορα δασικά είδη. Θα αξιολογήσει την βιοποικιλότητα και τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων. Θα συμβάλει στην ανάπτυξη δικτύου μακροχρόνιων ερευνητικών αποτελεσμάτων στα δασικά οικοσυστήματα (European Long-Term Ecosystem Research).

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός: Συνολικός: ΙΔΕ: 150.400,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011 : Στις 13 και 14 Ιανουαρίου του 2011 η κ. Μ. Φωτέλλη πήρε μέρος στο εργαστήριο σχεδιασμού στο Ghent του Βελγίου. Επίσης, συμμετείχε στο σεμινάριο εκπαίδευσης σχετικά με το σχεδιασμό πρωτοκόλλων συλλογής στοιχείων, το οποίο πραγματοποιήθηκε από τις 11 μέχρι τις 15 Απριλίου του 2011 στο Kaltenborn, Thuringia της Γερμανίας. Η πρώτη ετήσια συνάντηση όλων των ομάδων υποστήριξης οργανώθηκε στο Ελσίνκι της Φιλανδίας στις 16 με 19 Ιανουαρίου του 2012, όπου συμμετείχαν από ελληνικής πλευράς η κ. Κ. Ραδόγλου και η κ. Μ. Φωτέλλη. Οριστικοποιήθηκαν τα προγράμματα εργασιών πεδίου και των δειγματοληψιών σε όλες τις επιφάνειες του προγράμματος. Ολοκληρώθηκαν τα πρωτόκολλα εργασίας για τα πειράματα που θα πραγματοποιηθούν στην Ελλάδα.

Sustainable production of forest regeneration materials for protection against climate change (REGEN-FOREST) THEME [SME-2011-1] (Grant agreement no: 286067)

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2012- 31/12/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Γ. Σπύρογλου (ΙΔΕ) και Β. Ιακωβόγλου (εξωτερικός συνεργάτης).

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΙΔΕ, Università degli studi della tuscia, Nuova criotecnica Amcota s.n.c., Valoya Oy, University of Dalarna, Vekopoulos I.- Magriotis D. & SIA OE, Holmen Skog AB, Vivai Torsanlorenzo Società Agricola Semplice di Margheriti M. & Co, EGNATIA ODOS AE.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός του προγράμματος είναι να γίνει εισαγωγή μίας νέας τεχνολογίας και η κατασκευή μίας κινητής μονάδας για την παραγωγή φυτευτικού υλικού που να εξασφαλίζει αειφορική παραγωγή, φιλική προς το περιβάλλον. Η μονάδα δεν επηρεάζεται από τις εξωτερικές συνθήκες, η δε φωτεινή ενέργεια θα είναι από λάμπες LEDs (Light Emitting Diodes). Τα αποτελέσματα θα καθορίσουν τα κατάλληλα φώτα LEDs και το φωτεινό φάσμα που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τα διάφορα δασικά είδη με πειράματα σε αυξητικούς θαλάμους και ειδικές κατασκευές. Θα αναπτυχθούν πρωτόκολλα καλλιέργειας αυτών των ειδών. Θα κατασκευασθεί μια πρωτότυπη κινητή μονάδα παραγωγής με πλήρως ελεγχόμενες συνθήκες και με φώτα LEDs και με μονάδα ελέγχου. Θα γίνει προσπάθεια να κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα στα δασικά φυτώρια σε όλη την Ευρώπη.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.085.800,00 €, **ΙΔΕ:** 226.400,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Έγινε η υπογραφή του Συμβολαίου. Έγινε σχεδιασμός των προγραμματισμένων εργασιών για το πρώτο εξάμηνο 2012.

Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς

Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου

Έναρξη – Λήξη: 23/04/2009 – 30/10/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Γκατζογιάννης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Στ. Γκατζογιάννης, Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Μ. Καλαπανίδα-Κανταρντζή και Δρ Κ. Κασσιούμης (εξωτερικός συνεργάτης, πρώην Ερευνητής του ΕΘΙΑΓΕ).

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και Σταθμός Γεωργικής Έρευνας Ιωαννίνων.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης ειδών και οικοτόπων στο Δάσος Πάφου της Κύπρου, στα πλαίσια ενός συνολικότερου έργου που έχει αναλάβει η Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ.- ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ.- ΚΑΛΛΙΣΤΩ» από το Τμήμα Δασών Κύπρου και το οποίο έχει τον γενικό τίτλο: «Ετοιμασία ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου». Συγκεκριμένες εργασίες που ανέλαβε το ΕΘΙΑΓΕ είναι α) σχεδιασμός, εκπόνηση και πιλοτική εφαρμογή Σχεδίων Παρακολούθησης των ειδών *Ranunculus kykkoensis*, *Phlomis cypria* και *Eryssimum kykkoticum*, καθώς και των τύπων οικοτόπων με κωδικούς 9590* (δάση με *Cedrus brevifolia*) 92C0 (Δάση ανατολικού πλατάνου) και 9390* (θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*), β) εκπαίδευση και καθοδήγηση προσωπικού για την εφαρμογή των ανωτέρω Σχεδίων Παρακολούθησης και γ) συνδρομή στη συγγραφή σχετικών κειμένων και εκθέσεων.

Φορέας χρηματοδότησης: Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ. – ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ. – ΚΑΛΛΙΣΤΩ».

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 56.268,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011:

Εκδόθηκαν οι τελικές εκδόσεις των σχεδίων παρακολούθησης για τα ακόλουθα είδη χλωρίδας και τύπους οικοτόπων: *Ranunculus kykkoensis*: Σπάνιο ενδημικό είδος της Κύπρου. Καταγράφηκε μόνο σε τέσσερις περιοχές του δάσους Πάφου με καταμέτρηση (2004) που έφτανε τα 2.700 άτομα.

Phlomis cypria: Ενδημικό είδος της Κύπρου, αναπτύσσεται σε μια σχετικά μεγάλη περιοχή στο δυτικό τμήμα του δάσους της Πάφου. *Eryssimum kykkoticum*: Αποτελεί ένα από τα σπανιότερα είδη του πλανήτη. Ο πληθυσμός του στην Κύπρο αριθμεί περί τα 800-1.000 άτομα. 9590* (δάση με *Cedrus brevifolia*): Ενδημικό είδος της χλωρίδας της Κύπρου και απαντάται σε έναν και μόνο φυσικό πληθυσμό στο δάσος Πάφου, στην Κοιλιάδα των Κέδρων και στην περιοχή της Τριπύλου, όπου δημιουργεί έναν ιδιαίτερο οικότοπο. 92C0 (Δάση ανατολικού πλατάνου): Αφορά παραποτάμια δάση της Κύπρου που χαρακτηρίζονται φυτοκοινωνιολογικά από τη συνένωση *Platanion orientalis* με απόλυτη κυριαρχία του *Platanus orientalis*. 9390* (θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*): Ενδημικό είδος της Κύπρου, που περιορίζεται στο οφιολιθικό σύμπλεγμα της οροσειράς Τροόδους και τοπικά πολύ κοινή. Ο τύπος οικοτόπου έχει μεγάλη οικολογική σημασία, λόγω της ικανότητάς της να εγκαθίσταται σε πετρώδεις και βραχώδεις πλαγιές, εμποδίζοντας τη διάβρωση, οι δε καρποί της αποτελούν άριστη τροφή για την πανίδα. Τέλος, παραδόθηκε το σχέδιο διαχείρισης, το παράρτημά του και οι συνοδευτικοί χάρτες.

Phlomis cypria.

Αμιγής συστάδα λατζιάς σε πολύ κεκλιμένα εδάφη.

Καινοτόμες μέθοδοι και τεχνικές για την ολοκληρωμένη απογραφή και διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων

Έναρξη – Λήξη: 15/4/2011 – 26/04/2012.

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Γκατζογιάννης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Γκατζογιάννης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και δασοτεχνικά γραφεία Δημητρίου Παλάσκα και Δημητρίου Τσιάρα.

Σκοπός του προγράμματος: Η διεξαγωγή έρευνας για μεταφορά Τεχνογνωσίας/ Καινοτομίας από το ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ προς τους δύο εργοδότες (επιχειρήσεις–Δασοτεχνικά Μελετητικά Γραφεία των κ.κ. Δ. Παλάσκα και Δ. Τσιάρα) στα ερευνητικά αντικείμενα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων και της απογραφής των δασών.

Το θέμα/πρόβλημα που έχει τεθεί προς το ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή στην πράξη σύγχρονων, επιστημονικά τεκμηριωμένων μεθόδων και τεχνικών απογραφής, χαρτογράφησης, στατιστικής επεξεργασίας, ανάλυσης και διαχείρισης πληροφοριών, οι οποίες θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις στην εκπόνηση Μελετών Διαχείρισης Δασών τόσο του Δημοσίου, όσο και του Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και σε ερευνητικά προγράμματα Απογραφής Δασικών Οικοσυστημάτων, στη σύνταξη Ειδικών Διαχειριστικών Σχεδίων Προστατευόμενων Περιοχών κ.λ.π. Η μέχρι σήμερα εμπειρία στα αντικείμενα αυτά έχει δείξει ότι υπάρχει μια εμπειρική αντιμετώπιση των θεμάτων στατιστικής και της ποσοτικοποίησης ποιοτικών παραμέτρων του φυσικού περιβάλλοντος.

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 16.482,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Αναπτύχθηκε σχετικό πληροφοριακό πρόγραμμα και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Φυτοπαθολογική και Μυκητολογική Έρευνα στο Δάσος Δασικής πεύκης-Πιέρια Όρη στα πλαίσια του προγράμματος «Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα-LIFE Περιβαλλοντική Πολιτική και Διακυβέρνηση LIFE08 ENV/GR/000554

Έναρξη – Λήξη: 01/03/2010 – 10/01/2011.

Γενικός Συντονιστής: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Περλέρου, Δρ Δ.Ν. Αβτζής, Δρ Γ. Σπύρογλου, Ε. Χαβαλές.

Σκοπός του Προγράμματος: Η περιγραφή και αξιολόγηση της προσβολής του δάσους δασικής πεύκης από μύκητες και φλοιοφάγα έντομα στο νοτιότερο όριο εξάπλωσης του είδους, στα Πιέρια Όρη και η διερεύνηση της σύνδεσης του φαινομένου με την κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα.

Φορέας χρηματοδότησης: Πρόγραμμα LIFE.

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 7.380,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Συγκέντρωση στοιχείων για την πληθυσμιακή κατάσταση των φλοιοφάγων εντόμων στο δάσος της δασικής Πεύκης. Επεξεργασία κλιματικών χρονοσειρών ώστε να διαπιστωθεί τυχόν επίδραση θερμοκρασίας και βροχοπτώσεων στον πληθυσμό των εντόμων. Μελέτη της επίδρασης που θα έχουν οι μελλοντικές συνθήκες, όπως αυτές καθορίστηκαν από το κλιματικό μοντέλο, στην εμφάνιση πληθυσμιακών εξάρσεων των εντόμων.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ (SURVEYS) για την αναγνώριση προστατευομένων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας

Έναρξη-Λήξη: 24/06/2011-09/02/2012.

Ανάδοχος του έργου: Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι.).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Στ. Διαμαντής, Δρ Δ.Ν. Αβτζής, Δρ Χ. Περλέρου, Β. Χριστόπουλος.

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Γεωπονικό Παν/μιο.

Σκοπός του προγράμματος: Η χώρα μας υποχρεούται ως μέλος της Ε.Ε. να εφαρμόζει την Κοινοτική αλλά και εθνική νομοθεσία για την αποτροπή εισόδου οργανισμών (παθογόνων) καραντίνας καθώς και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση που με τις επισκοπήσεις διαπιστωθεί η πρώτη είσοδος κάποιου οργανισμού. Τα Εργαστήρια Δασικής Εντομολογίας και Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας είναι τα επίσημα εργαστήρια για το νηματώδη *Bursaphelenchus xylophilus*, τα έντομα *Gilpinia hercyniae*, *Ips amitinus*, *Ips cembrae*, *Ips duplicatus*, *Dendroctonus micans* και τους μύκητες *Gibberella circinata*, *Melampsora meduse* και *Cryphonectria parasitica* ενώ είναι συνεργαζόμενα για το έντομο *Gonipterus scutellatus* και τους μύκητες *Phytophthora ramorum* και *Ceratocystis platani*.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 63.500,00 €, **ΙΔΕ:** 14.580,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Ελέγχθηκαν εκατοντάδες δείγματα που εστάλησαν στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας από φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές από όλη τη χώρα. Έγγραφες απαντήσεις δόθηκαν για όλες τις περιπτώσεις άμεσα.

Επιλογή ξυλωδών ειδών για περιβαλλοντική αποκατάσταση ορυχείων περιοχής Πτολεμαΐδας της «ΔΕΗ Α.Ε.»

Έναρξη-Λήξη: 01/10/2010 – 30/06/2014.

Συντονιστής: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Υπεύθυνοι: Δρ Π. Πλατής (Α΄ Φάση) και Δρ Θ. Παπαχρήστου (Β΄ Φάση).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Π. Πλατής, Δρ Ι. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Σ. Καζαντζίδης, Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Θ. Σαμαρά (ΙΔΕ), Δρ Κ. Μαντζανάς (ΑΠΘ).

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές, Α. Τακουρίδης, Θ. Παλατζίδης, Δ. Βογιατζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, Μονάδα Περιβάλλοντος και Μεταλλευτικής Υποστήριξης.

Σκοπός και στόχοι του προγράμματος: Οι εργασίες του προγράμματος αυτού άρχισαν το Νοέμβριο του 2010 και συνίστανται από δύο φάσεις. Κατά την Α΄ φάση, διάρκειας οκτώ μηνών, εκπονήθηκε η ειδική μελέτη αποκατάστασης της βλάστησης στο πλαίσιο της γενικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με την οποία οριοθετήθηκαν οι χρήσεις γης, οι θέσεις φύτευσης των ξυλωδών φυτών, καθώς και το κόστος αποκατάστασης των φυτοκομικών εργασιών στα ορυχεία της περιοχής

Πτολεμαΐδας. Μετά το πέρας της πρώτης φάσης (Ιούνιος 2011) άρχισε η Β' φάση κατά την οποία εγκαταστάθηκαν μία σειρά από πειράματα που θα έχουν ως στόχο να αξιολογήσουν τις διάφορες χρήσεις γης καθώς και την ανταπόκριση των ξυλωδών ειδών που θα εγκατασταθούν για την περιβαλλοντική αποκατάσταση των ορυχείων.

Φορέας χρηματοδότησης: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 98.400,00 €, ΙΔΕ: 80.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Συλλέχτηκαν τα απαραίτητα στοιχεία και ολοκληρώθηκε η μελέτη αποκατάστασης της βλάστησης, η οποία παραδόθηκε στο φορέα χρηματοδότησης. Επίσης, τοποθετήθηκαν οι πειραματικές επιφάνειες για τη διεξαγωγή των πειραμάτων της δεύτερης φάσης και έγιναν οι πρώτες δειγματοληψίες. Συγκεκριμένα, εγκαταστάθηκαν τα εξής πειράματα: **Πείραμα 1. Μελέτη της αυξητικής πορείας και της καταλληλότητας της φελλοφόρου δρυός.** Η φελλοφόρος δρυς εγκαταστάθηκε σε δύο επιφάνειες στο κύριο πεδίο της ΔΕΗ, Πτολεμαΐδας. Στην πρώτη επιφάνεια, έκτασης 12,5 στρεμμάτων, φυτεύτηκαν 463 δενδρύλλια φελλοφόρου δρυός, σε 10 επαναλήψεις. Τα δενδρύλλια προέρχονταν από 10 δέκα επιλεγμένα δένδρα του σποροπαραγωγικού κήπου του ΙΔΕ. Στη δεύτερη επιφάνεια, έκτασης 5 στρεμμάτων, φυτεύτηκαν 120 δενδρύλλια φελλοφόρου δρυός, σε 4 επαναλήψεις, που προέρχονταν από τρία επιλεγμένα δένδρα του σποροπαραγωγικού κήπου του ΙΔΕ. Έγιναν μετρήσεις επιβίωσης των δενδρυλλίων κατά τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο. Επί πλέον, κατά το Μάιο, λήφθηκαν 40 δείγματα εδάφους σε είκοσι θέσεις (δύο δείγματα ανά θέση και σε δύο διαφορετικά βάθη, 0-20cm και 20-50cm) εντός των δύο πειραματικών επιφανειών της φελλοφόρου δρυός. **Πείραμα 2. Επιπτώσεις των αραιώσεων στον ανώροφο και υπόροφο φυτειών ψευδοακακίας.** Το 2011 (Νοέμβριος) εγκαταστάθηκαν τρεις μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε συστάδες ψευδοακακίας, ηλικίας 16 ετών (στο κύριο πεδίο της ΔΕΗ, Πτολεμαΐδας), όπου έγιναν επιλεκτικές αραιώσεις και απομακρύνθηκαν τα υλοτομημένα δένδρα. Η κάθε επιφάνεια είχε έκταση 2,7 στρέμματα (90m x 30m), και χωρίσθηκε σε τρεις ίσες υπό-επιφάνειες (30m x 30m, η κάθε μία). Η πρώτη υπό-επιφάνεια είναι ο μάρτυρας (καμία επέμβαση), στην δεύτερη έγιναν μέτριες αραιώσεις (50%), και στην τρίτη ισχυρές αραιώσεις (75%). Την ίδια ημέρα των υλοτομιών, μετρήθηκαν το ύψος και η διάμετρος όλων των εναπομεινάντων δένδρων ψευδοακακίας (διάμετρος > 4cm), και στους τρεις χειρισμούς (μάρτυρας, 50% και 75%). **Πείραμα 3. Αλληλεπιδράσεις φυτών – ζώων σε δασολιβαδικό σύστημα.** Σε έκταση, που βρίσκεται στην Ακρινή και προήλθε από φυτεύσεις ξυλωδών ειδών σε αραιό φυτευτικό σύνδεσμο δημιουργήθηκε δασολιβαδικό σύστημα και αξιοποιείται από τα αγροτικά ζώα των γειτονικών χωριών, τοποθετήθηκαν κλωβοί για τον προσδιορισμό της παραγωγικής ικανότητας του τόπου και σύγκρισής της με την υφιστάμενη κατάσταση. **Πείραμα 4. Απορρυπαντικός ρόλος των δασοπονικών ειδών που χρησιμοποιήθηκαν στις αποκαταστάσεις βλάστησης των ορυχείων.** Ο κύριος σκοπός της έρευνας αυτής είναι ο ρόλος των δασοπονικών ειδών στη συγκράτηση των αέριων ρύπων, με έμφαση στα βαριά μέταλλα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο κύριο πεδίο της ΔΕΗ, Πτολεμαΐδας και σε γειτονικές περιοχές (Κάτω Γραμματικό και Άγρας). Από τα φυτεμένα δασοπονικά είδη επιλέχτηκαν δύο κωνοφόρα και δύο πλατύφυλλα είδη: 1) αριζόνα (*Cupressus sempervirens* var. *arizonica*), 2) μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*), 3) ψευδοακακία (*Robinia pseudoacacia*) και 4) μαύρη λεύκη (*Populus nigra*). Από κάθε δασοπονικό είδος επιλέχθηκαν 10 άτομα. Τα φύλλα συλλέχθηκαν ανομοιόμορφα και από τις τέσσερις κατευθύνσεις του ορίζοντα και σε σταθερό ύψος 1,5 με 2,0 μέτρα από την επιφάνεια του εδάφους. Συνολικά για τα 4 δασοπονικά είδη ελήφθησαν 80 δείγματα. Παράλληλα με τη λήψη των φύλλων για κάθε δένδρο μετρήθηκαν και τα κυριότερα δασοκομικά χαρακτηριστικά. Η δειγματοληψία των φύλλων πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο (ξηροθερμική περίοδος). Ακολούθησαν εργαστηριακές αναλύσεις για τον προσδιορισμό των εξής βαρέων μετάλλων: μαγγάνιο (Mn), ψευδάργυρος (Zn), χαλκός (Cu), σίδηρος (Fe), κάδμιο (Cd), χρώμιο (Cr), κοβάλτιο (Co) και νικέλιο (Ni).

Αναγνώριση-απογραφή τύπων και υποτύπων λιβαδιών και προσδιορισμός του παραγωγικού δυναμικού τους κατά λιβαδικό τμήμα του Δ.Δ. Συκιάς (Απογραφή λιβαδιών Σιθωνίας)

Έναρξη- Λήξη: 20/05/2011-31/12/2011.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Πλατής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Ι. Μελιάδης, Γ. Χαλυβόπουλος (ΙΔΕ).

Ομάδα υποστήριξης: Α. Τακουρίδης, Ε. Ναούμ, Δ. Βογιατζής.

Σκοπός του προγράμματος: είναι η αναγνώριση – απογραφή των λιβαδικών τύπων και υποτύπων λιβαδιών στο Δ.Δ. Συκιάς της Δ.Ε. Τορώνης του Δήμου Σιθωνίας. Διαχωρισμός σε λιβαδικά τμήματα και προσδιορισμός του παραγωγικού δυναμικού τους.

Φορέας χρηματοδότησης: Γραφείο Μελετών «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Δ. ΤΟΥΠΛΙΚΙΩΤΗΣ»

Προϋπολογισμός: 6.150 €

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Στα πλαίσια του προγράμματος οι εργασίες υπαίθρου περιελάμβαναν την αναγνώριση και απογραφή λιβαδικών τύπων και υποτύπων των βοσκόμενων δασικών εκτάσεων του Δ.Δ. Συκιάς, τον προσδιορισμό του παραγωγικού δυναμικού (ποιότητα τόπου, λιβαδική κατάσταση, διαθέσιμη βοσκήσιμη ύλη, (πωώδη και θαμνώδη βιομάζα) εκτίμηση της βοσκοϊκανότητας σε διάφορες περιόδους. Την κατανομή των κτηνοτροφικών μονάδων, τον αριθμό, το είδος και τη διάρκεια βόσκησης των ζώων (βοσκοφόρτωση). Στη συνέχεια, έγινε η επεξεργασία των στοιχείων υπαίθρου προκειμένου να γίνει η συγγραφή της τελικής έκθεσης.

Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται από άλλους φορείς (ερευνητές του ΙΔΕ συμμετέχουν στην ομάδα έρευνας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣΙΙΙ: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα ΤΕΙ-ΕΕΟΤ-Θεματική Ενότητα Περιβάλλον « Κλιματική αλλαγή και πυρκαγιές σε δάση ελάτης»

Έναρξη- Λήξη: 01/01/2011-31/12/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Ι. Ραυτογιάννης (ΤΕΙ Λαμίας/ Παράρτημα Καρπενησίου).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Ραυτογιάννης, Δρ Α. Παπαδόπουλος, Δρ. Δ. Μπακαλούδης (ΤΕΙ), Δρ Ι. Σπανός, Δρ Κ. Ραδόγλου (ΙΔΕ).

Συμμετέχοντες φορείς: ΤΕΙ Λαμίας/Παράρτημα Καρπενησίου & ΙΔΕ.

Σκοπός του προγράμματος: Στόχος του προγράμματος είναι η έρευνα σημαντικών παραγόντων και κύριων παραμέτρων που παίζουν ρόλο στην αλλαγή του κλίματος και στις πυρκαγιές των ελατοδασών της Ελλάδας.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Παιδείας.

Προϋπολογισμός: 82.000 €

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, εγκαταστάθηκαν μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε διάφορες περιοχές της Ευρυτανίας και καταμετρήθηκαν κύριοι παράμετροι (βιομάζα, σύνθεση βλάστησης, δασοκομικά στοιχεία, έδαφος, κλίμα, κλπ.) που είναι υπεύθυνοι για την κλιματική αλλαγή και την πρόκληση πυρκαγιών σε δάση της Ελάτης.

Ερευνητικές δράσεις – πειράματα αυτοχρηματοδοτούμενα

(Αφορούν δραστηριότητες που εκτελούνται κυρίως στο αγρόκτημα του ΙΔΕ ή σε πειραματικές επιφάνειες προγραμμάτων που έληξαν, δεν απαιτούν χρηματοδότηση πλην της προσωπικής εργασίας ή χρηματοδοτούνται από υπόλοιπα προγραμμάτων).

LIFE NATURE “MANAGRA” - «Δράσεις παρακολούθησης Υγροτόπου Άγρα»

Έναρξη- Λήξη: 01/12/2011 – 30/12/2012

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Σ. Γρηγοριάδης (εξωτερικός συνεργάτης).

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ

Σκοπός του προγράμματος: Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η παρακολούθηση σημαντικών παραμέτρων (αβιοτικών και βιοτικών) στον υγρότοπο της λίμνης Άγρα και το φυσικό περιβάλλον της.

Φορέας χρηματοδότησης: Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τα υπόλοιπα προηγούμενου προγράμματος (LIFE NATURE “MANAGRA”) στην ίδια περιοχή.

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 1.725,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Μέσα στο χρονικό διάστημα του έτους 2011 έγινε η σύνταξη του προγράμματος και προωθήθηκε η διαδικασία έγκρισης, καθώς επίσης έγιναν επαφές με συναρμόδιους (συνεργαζόμενους) φορείς (ΕΟΕ, Δήμος Εδέσσης, Νομαρχία κ.ά.).

Μελέτη της ορνιθοπανίδας του αγροκτήματος του ΙΔΕ

Έναρξη- Λήξη : 2008 - σήμερα

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Καζαντζίδης

Σκοπός του προγράμματος: Καταγραφή της ποικιλίας των πτηνών που αναπαράγονται, διαχειμάζουν ή διέρχονται από το αγρόκτημα του ΙΔΕ, που βρίσκεται πλησίον των Βασιλικών Θεσσαλονίκης. Παρακολούθηση των μεταβολών του πληθυσμού τους καθώς και μελέτη της δομής του (ηλικία και φύλο). Η έρευνα πραγματοποιείται με σύλληψη πουλιών με ειδικά δίχτυα (συνολικά 7 mist nets) και παγίδες (μία crow trap). Όλα τα πουλιά δακτυλιώνονται με μεταλλικά δακτυλίδια.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Η έρευνα για την ορνιθοπανίδα στο αγρόκτημα του ΙΔΕ συνεχίστηκε και κατά το έτος 2011. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 25 μαζικές συλλήψεις πουλιών κατά τις οποίες πιάστηκαν περίπου 500 πουλιά. Τουλάχιστον 50 διαφορετικά είδη καταγράφηκαν καθόλη τη διάρκεια του έτους. Ο μεγαλύτερος αριθμός ατόμων και ειδών καταγράφηκε κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση (Αύγουστος - Σεπτέμβριος). Ο Θαμνοφυλλοσκοπός (*Phylloscopus trochilus*) είναι το πολυπληθέστερο είδος κατά την μετανάστευση ενώ από τα είδη που αναπαράγονται στο αγρόκτημα ο Καλόγερος (*Parus major*) έχει το μεγαλύτερο αριθμό ζευγαριών. Το χειμώνα καταγράφονται πολλοί Κοκκινολαίμηδες (*Erithacus rubecula*) ενώ την άνοιξη περνούν πολλοί Μαυροσκούφηδες (*Sylvia atricapilla*) και Ωχροστριπσίδες (*Hippolais pallida*). Η ποικιλία της βλάστησης και η αφθονία τροφής φαίνεται ότι είναι οι κυριότεροι λόγοι για τη μεγάλη ποικιλία ειδών στο αγρόκτημα. Από επιλεγμένα είδη πουλιών (Καρακάξες, Κουρούνες) λαμβάνεται μικρή ποσότητα αίματος για ανάλυσή τους για τον ιό του Δυτικού Νείλου.

Βελτίωση και παραγωγή λιβαδικών σπόρων

Έναρξη- Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Πλατής

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου.

Ομάδα υποστήριξης: Α. Τακουρίδης, Ε. Ναούμ.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων Λιβαδοπονίας και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η επιλογή, αξιολόγηση και πολλαπλασιασμός των σπόρων πολύτιμων εγχώριων, ξενικών ειδών και ποικιλιών λιβαδικών φυτών για την κάλυψη των αναγκών βελτίωσης των λιβαδιών καθώς και η συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά στην παραγωγικότητα και βοσκησιμότητα λιβαδικών θάμνων κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες. Η παραγωγή λιβαδικών σπόρων γίνεται στις πειραματικές επιφάνειες Χρυσοπηγής Σερρών και Λουτρών Θέρμης. Τα λιβαδικά είδη που παράγονται διατίθενται δωρεάν στα Δασαρχεία, Κοινότητες, κτηνοτρόφους και ιδιώτες για τη σπορά λιβαδικών εκτάσεων με σκοπό την παραγωγή βοσκήσιμης ύλης ή προστασία των καμένων και ερημοποιημένων εκτάσεων για την αποφυγή της επιφανειακής διάβρωσης. Τα είδη που παράγονται είναι: *Dactylis glomerata* (ποικ. Χρυσοπηγής), *D. glomerata* (Palestine), *Bromus inermis*, *Phalaris aquatica*, *Lolium rigidum* κτλ. Αρκετά από τα παραπάνω είδη χρησιμοποιούνται και σε άλλα ερευνητικά προγράμματα ή για πειραματικούς σκοπούς σε ερευνητικά κέντρα, ΤΕΙ και Πανεπιστήμια.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του 2011: Ποσότητες λιβαδικών σπόρων προηγούμενων ετών, καθώς και σπόρων που παρήχθησαν το έτος 2011 διατέθηκαν σε κτηνοτρόφους, υπηρεσίες και για πειραματικούς σκοπούς σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Δόθηκαν οδηγίες σε υπηρεσίες των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και κτηνοτρόφους για τη βελτίωση των λιβαδιών με σπορά λιβαδικών φυτών. Επιπλέον, δόθηκαν πληροφορίες για την επιλογή των κατάλληλων σπόρων λιβαδικών φυτών και τη δημιουργία μιγμάτων, με σκοπό την εγκατάστασή τους σε διαταραγμένες επιφάνειες, όπως στην Εταιρεία Εγνατία Οδό Α.Ε. και σε Δήμους που επλήγησαν από πυρκαγιές.

Διερεύνηση καταλληλότητας νέων δασοπονικών ειδών & μεθόδων για αναδασώσεις μετά από πυρκαγιά

Έναρξη – Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Δρ Ι. Σπανός

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Κ. Σπανός, Δρ Π. Πλατής, Ε. Ξανθοπούλου (Msc.), Δρ Θ. Σαμαρά, Ε. Χαβαλές.

Ομάδα υποστήριξης: Θ. Παλατζίδης, Α. Τακουρίδης, Θ. Τσολάκογλου, Ζ. Περσιμετζή.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Δοκιμάζονται 42 δασοπονικά είδη σε μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε καμένες περιοχές της χώρας μας (Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Εύβοια και Θάσος), που φυτεύτηκαν σε διαφορετικά οικολογικά περιβάλλοντα. Οι κύριοι σκοποί του προγράμματος είναι: α) δοκιμή εγκατάστασης, επιβίωσης, προσαρμογής και ανάπτυξης δασοπονικών ειδών, καθώς και σύγκριση προελεύσεων ντόπιων και ξενικών ειδών, που είναι προσαρμοσμένα σε διάφορες κλιματο-εδαφικές συνθήκες της χώρας, β) σύγκριση παλαιών και νέων μεθόδων αναδάσωσης, ώστε να απαντηθούν καίρια ερωτήματα που επί σειρά ετών προβληματίζουν την Δασική Υπηρεσία. Έγινε λήψη στοιχείων των κυριότερων παραμέτρων που επηρεάζουν τα φυτάρια των αναδασώσεων. Επίσης, ερευνήθηκαν κύριοι σταθμολογικοί (εδαφικοί και κλιματικοί) και δασοκομικοί παράμετροι που καθορίζουν την πορεία των δοκιμαζόμενων δασοπονικών ειδών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές αναδασώσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας μας. Ένα σπουδαίο νέο δασοπονικό είδος που δοκιμάζεται στα πλαίσια του προγράμματος αυτού είναι η φελλοφόρος δρυς (*Quercus suber*), δένδρο που θεωρείται πολύτιμο σε μελλοντικές αναδασώσεις σε δασικές και αγροτικές εκτάσεις. Η οικονομική του αξία για τη χώρα μας είναι τεράστια, διότι θα αυξήσει το εισόδημα των δασοκτημόνων, κτηνοτρόφων και αγροτών, επειδή, εκτός από τα προϊόντα ξύλου και της βοσκήσιμης βιομάζας, από τον φλοιό παράγεται ο πολύτιμος «φελλός», προϊόν μεγάλης οικονομικής

αξίας. Ήδη, από το 1993 το είδος δοκιμάζεται σε τρεις περιοχές της Ελλάδας (ΙΔΕ, Σταυρός και Χαλκιδική/Ιερισός).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του 2011: Στο αγρόκτημα του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών υπάρχουν δύο μόνιμες σποροπαραγωγικές πειραματικές επιφάνειες φελλοφόρου δρυός (*Q. Suber*), όπου δοκιμάζονται τρεις φαινότυποι και διάφορες οικογένειες. Από επιλεγμένα δένδρα, συλλέχθηκαν σπόροι (βαλανίδια) και διερευνήθηκε η φυτρωτικότητα. Από επιλεγμένους υγιείς σπόρους, παρήχθησαν 1.600 βωλόφυτα φυτάρια, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν σε φυτεύσεις και νέα πειράματα σε πιλοτικό έργο που εντάσσεται στο ευρύτερο ερευνητικό πρόγραμμα που φέρει τον τίτλο «Επιλογή ξυλωδών ειδών για περιβαλλοντική αποκατάσταση ορυχείων περιοχής Πτολεμαΐδας της ΔΕΗ Α.Ε. στο πλαίσιο της Μ.Π.Ε.» και εκτελείται από το ΕΘΙΑΓΕ/Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (2010-2013). Ο φαινότυπος της *Q. suber* ssp. *eusuber* προσαρμόστηκε καλύτερα στις εδαφικές και κλιματικές συνθήκες του αγροκτήματος του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών σε σχέση με τον φαινότυπο της *Q. suber* ssp. *occidentalis*). Οι κλιματικές συνθήκες παίζουν σπουδαίο ρόλο στην πορεία εξέλιξης και προσαρμογής της φελλοφόρου δρυός. Η ξηρασία του 1993 και οι παγωνιές των ετών 2001 και 2002 επηρέασαν αρνητικά την επιβίωση και εξέλιξη των δενδρυλλίων της *Q. suber*. Τρία μοντέλα παλινδρόμησης (linear, logarithmic and quadratic) δοκιμάστηκαν για να συσχετίσουν το ετήσιο ύψος βροχής και το πλάτος των ετησίων δακτυλίων της φελλοφόρου δρυός. Το δευτεροβάθμιο μοντέλο έδειξε την καλύτερη συσχέτιση, και για τους τρεις φαινότυπους ($R^2=0,92$ για τον φαινότυπο 1, $R^2=0,99$ για τον φαινότυπο 2, και $R^2=0,92$ για τον φαινότυπο 3). Όμως, η συσχέτιση του ύψους βροχής της ξηράς περιόδου και η ετήσια αύξηση ήταν πολύ χαμηλή για όλους τους φαινότυπους ($R<0,20$), και αυτό αποδεικνύει ότι οι βροχές του καλοκαιριού δεν παίζουν ιδιαίτερο ρόλο στην αύξηση της φελλοφόρου δρυός. Τα αποτελέσματα έρευνας στο αγρόκτημα του ΙΔΕ έδειξαν ότι η πρώτη παραγωγή φελλού θα αρχίσει αργότερα (όταν τα δένδρα θα φθάσουν στην ηλικία των 25 ετών), όταν η στηθαία διάμετρος των δένδρων θα ξεπεράσει τα 20cm.

Λειτουργία δικτύου Μετεωρολογικών Σταθμών

Έναρξη – Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Γ. Χαλυβόπουλος.

Ερευνητική ομάδα: Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Κ. Ραδόγλου.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων του ΙΔΕ και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η συνέχιση της συλλογής μετεωρολογικών δεδομένων από το δίκτυο των δασικών μετεωρολογικών σταθμών που είναι εγκατεστημένοι στη Βόρεια Ελλάδα και η επέκταση του δικτύου.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Συλλογή και επεξεργασία μετεωρολογικών στοιχείων, έκδοση αποτελεσμάτων και διανομή σε ερευνητές του ΕΛΓΟ/ΔΗΜΗΤΡΑ και τη Δασική Υπηρεσία.

Αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων δασικής πράξης

Έναρξη – Λήξη: Συνεχές.

Ερευνητική ομάδα: Οι κατά περίπτωση ερευνητές και το επιστημονικό προσωπικό του ΙΔΕ.

Σκοπός του προγράμματος: Το πρόγραμμα έχει ως σκοπό την άμεση αντιμετώπιση προβλημάτων προστασίας δασών, φυτειών, φυτωρίων, αλσυλλίων, δενδροστοιχιών από ασθένειες, έντομα, νηματώδεις ώστε να εμποδίζεται η εισαγωγή και εξάπλωση στη χώρα μας νέων παθογόνων, να εξασφαλίζεται η υγιεινή κατάσταση των δασών, να παράγεται υγιές πολλαπλασιαστικό υλικό και οι δημιουργούμενες νέες φυτείες να είναι υγιείς, να βελτιώνεται η ποιότητα και να αυξάνεται η ποσότητα των παραγομένων προϊόντων και να εξασφαλίζεται η υγεία και προστασία του αστικού και

περιαστικού πρασίνου καθώς και των χώρων αναψυχής. Επίσης έχει ως σκοπό την επίλυση των προβλημάτων της Δασικής Υπηρεσίας που σχετίζονται με την καταλληλότητα των εδαφών για αναδασώσεις και εγκατάσταση δασικών φυτωρίων, τις τροφοπενίες και ανάγκες για λίπανση των φυτωρίων, τον έλεγχο καταλληλότητας τύρφης για παραγωγή φυταρίων, την καλλιέργεια λευκώνων, την καλλιέργεια χριστουγεννιάτικων δένδρων, καθώς και κάθε άλλου δασοπονικού θέματος.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων του ΙΔΕ και προσωπική εργασία.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2010: Κατά το 2010, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων. Σε όλες τις περιπτώσεις ελήφθησαν δείγματα φυτών ή εδάφους και έγιναν μακροσκοπικές και μικροσκοπικές εξετάσεις ή αναλύσεις εδαφών. Έγιναν επίσης καλλιέργειες, απομονώσεις, αναγνωρίσεις και ταυτοποιήσεις διαφόρων μυκήτων, εντόμων και νηματωδών. Το προσωπικό των Εργαστηρίων Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας, Εντομολογίας και Εδαφολογίας συνεργάστηκε με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και ιδιώτες όπου διέγινωσε προβλήματα, συνέταξε έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) και παρείχε οδηγίες για την αντιμετώπισή τους.

Γ.Γ.Ε.Τ. ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: A new European technology for cost efficient and environmental friendly production of pre-cultivated forest regeneration materials – PRE-FOREST)

Έναρξη – Λήξη: 24/10/2008 – μέχρι εξάντλησης των διαθέσιμων υπολοίπων.

Υπεύθυνη: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Ο. Νίνη –Παπαναστάση, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Π. Κωστοπούλου, Δρ Ι. Ραυτογιάννης (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: Θ. Παλατζίδης, Ζ. Περισμετζή, Α. Τακουρίδης, Θ. Τσολάκογλου.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η εισαγωγή νέων τεχνολογιών για τη παραγωγή μικρών διαστάσεων φυτευτικού υλικού (mini plugs) δασικών ειδών. Ο σκοπός θα επιτευχθεί με βασικές βιολογικές, τεχνολογικές, οικονομικές έρευνες κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ενός πρωτοτύπου συστήματος για την παραγωγή των μικρών διαστάσεων φυτευτικού υλικού που θα προσαρμοσθεί στην παραγωγική διαδικασία μικρομεσαίας επιχείρησης που συμμετέχει στο πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του δεύτερου έτους.

Φορέας χρηματοδότησης: Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας.

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 70.668,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Έγιναν μετρήσεις και συντήρηση των πειραματικών επιφανειών του προγράμματος. Παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα των πειραμάτων του προγράμματος σε Διεθνή περιοδικά. Έγινε προσπάθεια και γράφτηκαν και κατατέθηκαν νέες ερευνητικές προτάσεις στο FP7, ως συνέχεια των δράσεων του PRE-FOREST.

Επιστημονικές δράσεις (concerted actions, cost, κτλ.)

COST Action FP0701. Post-Fire Forest Management in Southern Europe

Έναρξη- Λήξη: 23/05/2008-22/05/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Γ. Καρέτσος, Δρ Β. Δασκαλάκου, Δρ Κ. Αλμπάνης, Α. Σκουτέρη, Δρ Β. Παπαναστάσης, Δρ Φ. Αραβανόπουλος, Δρ Δ. Μυρωνίδης, Δρ Θ. Τσιτσώνη.

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ, ΑΠΘ

Σκοπός του προγράμματος: Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι να βελτιωθούν οι γνώσεις για την μεταπυρική κατάσταση στα καμένα δάση της νότιας κυρίως Ευρώπης και η λήψη αποφάσεων σε επίπεδο δασικής διαχείρισης μετά από φωτιά. Στη δράση συμμετέχουν οι παρακάτω Ευρωπαϊκές χώρες: Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ελβετία, Τουρκία, FYROM, Βουλγαρία.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Συμμετοχή στις εργασίες του Steering Committee του δικτύου που έγιναν στην Ρώμη (Ιταλία) το 2011.

COST Action FP0703. Expected Climate Change and Options for European Silviculture ECHOES

Έναρξη- Λήξη: 27/05/2008-26/05/2012.

Υπεύθυνη: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ

Σκοπός του προγράμματος: Η δράση έχει ως σκοπό την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων για τα δάση της Ευρώπης και κυρίως για την προσαρμοστικότητα τους και την συμμετοχή τους στην μείωση των συνεπειών των κλιματικών αλλαγών. Η δράση θα βοηθήσει στην λήψη αποφάσεων για την διαχείριση των δασών και στον καθορισμό στρατηγικών για την διατήρησή τους. Στόχος της δράσης είναι, επίσης να καθορίσει βελτιώσεις στο σύστημα παρακολούθησης των δασών καθώς και να προσδιορίσει μελλοντικές ερευνητικές προτεραιότητες. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί πρέπει να διερευνηθούν τα θέματα των δασών και της προσαρμοστικότητας τους στις κλιματικές αλλαγές σε σχέση με τους δασοκομικούς χειρισμούς που μπορούν να εφαρμοσθούν για αειφόρο διαχείριση των δασών.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Έγινε συνάντηση της MC και WGs στο St. Petersburg (Russia), 4 -7 Οκτωβρίου 2011.

COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe

Έναρξη- Λήξη: 21/11/2008-20/11/2012.

Υπεύθυνοι: Δρ Σ. Διαμαντής και Π. Τσόπελας.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Περλέρου (WG4), Γ. Τζίρος (WG3).

Συμμετέχοντες φορείς: Ελλάδα (ΙΔΕ, Ινστιτούτο Δασικών Μεσογειακών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, Γεωπονικό Παν/μιο Αθηνών) και 21 Ευρωπαϊκές Χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Ο κύριος στόχος της Δράσης είναι η μελέτη των ειδών του γένους *Phytophthora* στην Ευρώπη αλλά και σε άλλες ηπείρους, των δρόμων μετακίνησης αυτών και η λήψη

μέτρων για την αποτροπή εισόδου στην Ευρώπη παθογόνων ειδών *Phytophthora*. Συγχρόνως επιδιώκεται η ενημέρωση και εκπαίδευση νέων επιστημόνων για το γένος *Phytophthora* που θεωρείται ως ένα από τα πλέον καταστρεπτικά για τις καλλιέργειες αλλά και τα φυσικά οικοσυστήματα.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Τη συνάντηση διοργάνωσε η Ουγγαρία στη Βουδαπέστη. Δόθηκαν απαντήσεις σε ερωτήματα όπως ο τρόπος προσβολής ειδών του γένους *Phytophthora*, νέοι ξενιστές του μύκητα καραντίνας *Phytophthora ramorum*, μέτρα βελτίωσης του φυτοϋγειονομικού ελέγχου στις χώρες μέλη της ΕΕ κ.α. Από το ΙΔΕ συμμετείχε ο Γ. Τζίρος.

COST Action FP0803 Belowground carbon turnover in European forests

Έναρξη- Λήξη: 25/05/2009-24/5/2013.

Υπεύθυνη: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Μ. Ορφανουδάκης (ΔΠΘ).

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός της δράσης είναι η βελτίωση και ο συντονισμός των μεθόδων και των γνώσεων για μετρηθούν και να υπολογιστούν ο ρυθμός μεταβολής του άνθρακα των εδαφών. Να χρησιμοποιηθούν οι λαμβανόμενες τιμές για την βελτίωση των βιογεωχημικών μοντέλων και να αναπτυχθούν αειφορικές στρατηγικές διαχείρισης του άνθρακα του εδάφους στα δασικά οικοσυστήματα.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Έγινε συνάντηση του προγράμματος στη Βαρκελώνη 27-30 Ιουνίου 2011.

COST Action FP0804 - Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)

Έναρξη- Λήξη: 02/04/2009-01/04/2013.

Υπεύθυνος : Δρ Γ. Σπύρογλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Γ. Σπύρογλου (MC), Δρ Γ. Χατζηφιλιππίδης (MC), Δρ Β. Καζάνα (WG), Δρ Δ. Καραμανώλης (WG).

Συμμετέχοντες Φορείς : ΙΔΕ-ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ & 22 Ευρωπαϊκές χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Τα δάση εξυπηρετούν ένα πλήθος σκοπών και αναλαμβάνουν πολλούς διαφορετικούς, συχνά αντικρουόμενους, στόχους προκειμένου να ικανοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των δασοκτημόνων, τη δασική βιομηχανία και γενικά την κοινωνία. Αυτό θέτει αξιοσημείωτες προκλήσεις στους δασοδιαχειριστές. Η ανάγκη για ενισχυμένα συστήματα υποστήριξης δασικών αποφάσεων (DSSs) είναι προφανής σε αρκετά Ευρωπαϊκά έγγραφα που έχουν σχέση με το μελλοντικό ρόλο των Ευρωπαϊκών δασών. Τα δασικά συστήματα λήψης αποφάσεων επιτρέπουν στο δασο-διαχειριστή να χρησιμοποιεί προηγμένα εργαλεία υποστήριξης αποφάσεων, όπως εμπειρικά συστήματα και συστήματα βασισμένα στη γνώση, τεχνικές πολλαπλών κριτηρίων όπως και εργαλεία επικοινωνίας και οπτικής απεικόνισης. Η Ευρωπαϊκή εμπειρία σχετικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή δασικών (DSSs) για τη διαχείριση των δασών παρέχει μια στιβαρή υποδομή για τεχνολογική καινοτομία και συνεργασία μεταξύ των ερευνητών. Η συγκεκριμένη δράση θα καθορίσει ένα Πανερωπαϊκό πλαίσιο κεντρικών διαδικασιών και προτύπων πληροφοριών σχετικά με την υποστήριξη αποφάσεων σε ένα αειφορικό και προληπτικό περιβάλλον δασικής διαχείρισης. Επιπλέον, θα ορίσει όλα τα προαπαιτούμενα που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων και θα παρέχει μια συνεπή Πανερωπαϊκή αναφορά ποιότητας

για την ανάπτυξη των συστημάτων λήψης αποφάσεων ενισχύοντας την αειφορική διαχείριση των δασών.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- Αρχιτεκτονική και σχεδιασμός των DSSs (WG1).
- Μέθοδοι και πρότυπα από τη βάση των εννοιών και θεωριών των προτύπων (WG2).
- Διαχείριση γνώσης (KM) (WG3).
- Διαδικασίες συμμετοχής (WG4).

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011:

- Ιούνιος 06-07 2011, Θεσσαλονίκη (Ελλάδα): 4^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Έγιναν οι απαραίτητες διορθώσεις στις εργασίες των κρατών για τα προβλήματα διαχείρισης των δασών και τα συστήματα λήψης αποφάσεων και αποφασίστηκε, η έκδοση του βιβλίου να γίνει από το Ευρωπαϊκό Δασικό Ινστιτούτο της Φιλανδίας. Επίσης τέθηκε το πλαίσιο επάνω στο οποίο θα εξετασθούν περιπτώσεις εφαρμογής (case studies) των DSS επάνω σε προβλήματα διαχείρισης δασών από τα διάφορα συμμετέχοντα κράτη.
- Νοέμβριος 07-09 2011, Leuven (Βέλγιο): 5^η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). Παρουσίαση της προόδου των εργασιών ανά ομάδα εργασίας από τους αρχηγούς των ομάδων εργασίας. Έγινε εισαγωγική παρουσίαση των περιπτώσεων εφαρμογής των DSS από τον επικεφαλής της ομάδας case studies και ορίσθηκε το χρονοδιάγραμμα των εργασιών στο συγκεκριμένο θέμα μέχρι το τέλος του 2012. Στη συνάντηση της διαχειριστικής επιτροπής αποφασίστηκε η επόμενη συνάντηση των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας της δράσης να γίνει στο Zvolen της Σλοβακίας στις 10-12 Μαΐου 2012 ταυτόχρονα με το συνέδριο που διοργανώσει το Πανεπιστήμιο με τίτλο Υλοποίηση εργαλείων συστημάτων λήψης αποφάσεων στη δασική πράξη, "Implementation of DSS tools into the forestry practice".

COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT

Έναρξη- Λήξη: 18/11/2010-17/11/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Δ.Ν. Αβτζής (WG1), Δρ Ι. Ραυτογιάννης (WG3).

Συμμετέχοντες φορείς: Ελλάδα (ΙΔΕ-ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και Τμήμα Δασοπονίας-ΤΕΙ Καρπενησίου) και 24 Ευρωπαϊκές Χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Ο κύριος στόχος αυτής της Δράσης είναι η μελέτη του τρόπου μετακίνησης παθογόνων οργανισμών από και προς την Ευρώπη καθώς όμως και ανάμεσα στα κράτη της Ευρώπης. Συγχρόνως επιδιώκεται ο καθορισμός των «διαδρομών» (pathways) που ακολουθούν οι οργανισμοί καραντίνας, με απώτερο σκοπό τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης τους.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2011: Τη συνάντηση διοργάνωσε η Πολωνία στην πόλη της Κρακοβίας 5-6 Δεκεμβρίου. Καθορίστηκαν οι ομάδες εργασίας και κάθε μια προσδιόρισε τις δράσεις της μέχρι την επόμενη συνάντηση. Από το ΙΔΕ συμμετείχε ο Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Νέες Ερευνητικές Προτάσεις

Προγράμματα που υποβλήθηκαν στην Ε.Ε. (FP7)

Bio-energy from Forestry and Agriculture in Communities and Local Areas (BioLocal) (Programme IEE)

Γενικός Συντονιστής: University of Pisa.

Υπεύθυνος ΙΔΕ: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες:

- University of Pisa
- Studio Casati Santarelli
- Swiss Federal Res. Inst. WSL
- INRA Bordeaux
- University of Santiago de Compostela
- University of Roma
- ICEG European Center
- University of Ljubljana
- CNPF-IDF
- NAGREF-Forest Research Institute
- Universidad Tras-os-Montes
- University of Sarajevo
- University of Torino
- University of Cambridge
- University of Florence

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: 6.000.000,00 €.

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε.

Conservation and management actions in Voras Mountain-VORAMONT (Programme 'LIFE + Nature-LIFE10NAT/GR/00644)

Γενικός Συντονιστής: Δρ Ι. Μελιάδης.

Υπεύθυνος ΙΔΕ: Δρ Ι. Σπανός.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Σ. Καζαντζίδης, Δρ. Κ. Σπανός, κ. Γ. Χαλυβόπουλος.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Ελλάδα-Αγγλία.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός : 1.533.000,00 €.

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε.

Multipurpose trees and non-wood forest products for an innovative forestry in rural areas in different countries across EUROPE' - Call identifier: KBBE-2012.1.2-06. Proposal ref. No – FP7- 312014 – 'MULTIFORTREES'

Γενικός Συντονιστής: Δρ Κ. Σπανός.

Υπεύθυνος ΙΔΕ: Δρ Κ. Σπανός.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Π. Πετράκης, Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Ομάδα υποστήριξης: Δ. Γαϊτάνης, Θ. Σαμαρά, Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Ελλάδα, Φιλανδία, Ισπανία, Βρετανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Τουρκία, Σερβία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Κύπρος, ..

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση (7ο Πλαίσιο)

Προϋπολογισμός : 653.523 € (για ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ)

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε.

Προγράμματα που υποβλήθηκαν σε άλλους φορείς

ΥΠΕΚΑ Έρευνα – Μελέτη μνημείου φύσης πενταβέλωνης πεύκης Αλμωπίας

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ. Χ. Περλέρου, Δρ Σ. Καζαντζίδης.

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές και από το Δασαρχείο Αριδαίας: Νικόλαος Μέντης (Δασάρχης), Ιωάννης Ιωαννίδης, Άννα Πουσίνη, Μηνάς Χασάπης, Αγγελική Νάτιου.

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΚΑ.

Προϋπολογισμός: 60.000,00 €.

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: υποβλήθηκε.

Η διατήρηση της φύσης μέσω της θρησκείας – Τα ιερά δάση της Ηπείρου

Γενικός Συντονιστής: Dr John Halley.

Υπεύθυνος ΙΔΕ: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Δ.Ν. Αβτζής, Δρ Χ. Περλέρου, Δρ Ε. Τοπαλίδου, Β. Χριστόπουλος.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες:

- Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (TBET).
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- Εξωτερικοί συνεργάτες από το εξωτερικό (University of Wales, University of Cambridge, Cambridge Centre for Landscape and People, Duke University) θα συμβάλουν επίσης στο πρόγραμμα.
- Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
- Πανεπιστήμιο Karl-Franzens Graz στην Αυστρία (Τμήμα Βοτανικής).
- Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας (Centre d'Écologie Fonctionnelle et Évolutive - CEFÉ) στη Γαλλία.
- ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του ΠΙ.
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο της Θράκης (Σχολή Ιστορίας και Εθνολογίας).
- Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Φορέας χρηματοδότησης: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΕΣΠΑ 2007-2013 Πρόγραμμα: «Θαλής»: Ενίσχυση της διεπιστημονικής ή και διϊδρυματικής έρευνας και καινοτομίας με δυνατότητα προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό μέσω της διενέργειας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας αριστείας.

Προϋπολογισμός: 586.293 €.

Αξιολόγηση - Τελική Βαθμολογία: Εγκρίθηκε 3,5 με άριστα 4.

B. Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις

Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση

ALIVIZATOS, C., **KAZANTZIDIS, S.** and BIRTAS, P., **2011**. Winter diet of the Marsh harrier *Circus aeruginosus* (Aves, Accipitriformes) in the Evros Delta (Greece). **Scientific Annals of the Danube Delta Institute**, 17: 11-14.

AVTZIS, D.N. and ARAVANOPOULOS, F.A., **2011**. Host tree and insect genetic diversity on the borderline of natural distribution: a case study of *Picea abies* Karst. and *Pityogenes chalcographus* (Coleoptera, Scolytinae) in Greece. **Silva Fennica**, 45: 157-164.

DINI-PAPANASTASI, O., KOSTOPOULOU, P. and **RADOGLU, K.**, **2011**. Effects of seed origin, growing medium and mini-plug density on early growth and quality of planting stock material of black locust (*Robinia pseudoacacia* L.). **Journal of Forest Science**, 00-00 (in press).

GRIGORIADIS, N., PETERMANN, J., SCHROEDER, E. and **SPYROGLOU, G.**, **2011**. Contribution to the assessment of the conservation status of spruce forests in Greece. **Journal for Biological Research**, 00-00 (in press).

HATJINA, F., TSOKTOURIDIS, G., BOUGA, M., CHARISTOS, L., EVANGELOY, V., **AVTZIS, D.N.**, MEEUS, I., BRUNAIN, M., SMAGGHLE, G. and de GRAAF, D.C., **2011**. Polar tube protein gene diversity among *Nosema ceranae* strains derived from a Greek honey bee health study. **Journal of Invertebrate Pathology**, 108: 131-134.

IAKOVOGLOU, V., **RADOGLU, K.**, KOSTOPOULOU, P. and DINI-PAPANASTASI, O., **2011**. Effects of "short" photoperiods on seedling growth of *Pinus brutia*. **Journal of Environmental Biology**, 00-00 (in press).

KARMIRIS, I., **KAZANTZIDIS, S.** and **PAPACHRISTOU, T.G.**, **2011**. Variation in diet composition of wintering waterfowl among Greek wetlands. **Avocetta (2010)**, 34: 21-28.

KARMIRIS, I., **PLATIS, P.D.**, **KAZANTZIDIS, S.** and **PAPACHRISTOU, T.G.**, **2011**. Diet selection by domestic and wild herbivore species in a coastal Mediterranean wetland. **Annales Zoologici Fennici**, 48: 233-242. <http://www.annzool.net/PDF/anz48-free/anz48-233.pdf>.

KONSTANTINIDIS, P. and **TSIOURLIS, G.**, **2011**. Relevant historical records relating to the growth of *Pinus pinea* L. in the East Mediterranean Basin. **Journal of Environmental Protection and Ecology**, 12: 173-180.

KOSTOPOULOU, P., **RADOGLU, K.** and DINI-PAPANASTASI, O., **2011**. Performance and quality of *Cupressus sempervirens* L. mini-plug seedlings under reduced photoperiod. **European Journal of Forest Research**, 130: 579-588.

KOSTOPOULOU, P., **RADOGLU, K.**, DINI-PAPANASTASI, O. and ADAMIDOU, C., **2011**. Effects of mini-plug container depth on root and shoot growth of four forestry tree species during early developmental stages. **Turkish Journal of Agriculture and Forestry**, 35: 379-390.

MELIADIS, I., **SPANOS, I.** and **MELIADIS, M.**, **2011**. Application of GIS land capability classes for forestry. **Global Nest**, 00-00 (in press).

NON, W., **GRIGORIADIS, N.** and THEODOROPOULOS, K., **2011**. Classification and management implications for *Pinus halepensis* forests in Greece. **Journal of Environmental Protection and Ecology (JEPE)**, 00-00 (in press).

PAPACHRISTOU, T.G. and **PLATIS, P.D.**, **2011**. Intake by goats browsing kermes oak alone or choices of different browse combinations: implications for Mediterranean grazing systems. **The Rangeland Journal**, 33: 221-227. <http://dx.doi.org/10.1071/RJ11005>.

PAPACHRISTOU, T.G. and **PLATIS, P.D.**, **2011**. The impact of cattle and goats grazing on vegetation in oak stands of varying coppicing age. **Acta Oecologica**, 37: 16-22. [doi: 10.1016/j.actao.2010.11.001](https://doi.org/10.1016/j.actao.2010.11.001).

PAPI, R.M., **SPANOS, K.A.** and KYRIAKIDIS, D.A., **2011**. Genetic variation of *Fraxinus angustifolia* natural populations in Greece based on nuclear and chloroplast microsatellite markers. **European Journal of Forest Research**, 00-00 (in press). [doi: 10.1007/s10342-011-0586-1](https://doi.org/10.1007/s10342-011-0586-1).

PETRAKIS, P.V., **SPANOS, K.A.** and FEEST, A., **2011**. Insect biodiversity reduction of pinewoods in southern Greece caused by the pine scale (*Marchalina hellenica*). **Forest Systems**, 20: 27-41.

PETRAKIS, P.V., **SPANOS, K.A.**, FEEST, A. and DASKALAKOU, E., **2011**. Phenols in leaves and bark of *Fagus sylvatica* as determinants of insect occurrences. **International Journal of Molecular Sciences**, 12: 2769-2782.

RADOGLU, K., KOSTOPOULOU, P., RAFTOYANNIS, Y., DINI-PAPANASTASI, O. and **SPYROGLOU, G.**, **2011**. The physiological and morphological quality of *Pinus brutia* container seedlings produced from mini-plug transplants. **Plant Biosystems**, 145: 216-223.

SAMARA, T. and TSITSONI, T., **2011**. The effects of vegetation on reducing traffic noise from a city ring road. **Noise Control Engineering Journal**, 59: 68-74.

SPANOS, I., **PLATIS, P.D.** and **MELIADIS, I.**, **2011**. Comparative study among experimental plantings and phenotypes of cork oak (*Quercus suber* L.), in northern Greece: 18 years later. **International Journal of Forestry, Soil and Erosion**, 00-00 (in press).

Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση

KARAMAOUNA, F., MENOUNOU, M., STATHAS, G.J. and **AVTZIS, D.N.**, **2011**. First record and molecular identification of the parasitoid *Anagyrus* sp. near *pseudococci* Giraul (Hymenoptera, Encyrtidae) in Greece – Host size preference for the vine mealybug *Planococcus ficus* (Signoret) (Hemiptera: Pseudococcidae). **Hellenic Plant Protection Journal**, 4: 45-52.

ΠΛΑΤΗΣ, Π., ΑΪΝΑΛΗΣ, Α., **ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Ι.**, ΤΣΙΟΥΒΑΡΑΣ, Κ., ΠΛΑΤΗΣ, Δ. και ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Μ., **2011**. Ταξινόμηση και διαχρονική μεταβολή χρήσεων γης στην περιοχή του Δήμου Αγιάς Ν. Λάρισας. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 3, 00-00 (υπό δημοσίευση).

ΣΠΥΡΟΓΛΟΥ, Γ., ΖΙΑΝΗΣ, Δ. και **ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ.**, **2011**. Σύγκριση μεθόδων εκτίμησης της υπέργειας βιομάζας στα Ελληνικά δάση: Η περίπτωση του δημοσίου δάσους της Νάουσας. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 3, 00-00 (υπό δημοσίευση).

ΖΕΡΒΑ, Α., **ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ.** και ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ, Π., **2011**. Προσδιορισμός αλλαγών άνθρακα σε δασικά εδάφη. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος 3, 00-00 (υπό δημοσίευση).

Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ. και **ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ.**, 2011. Το γνωστό μας κάστανο με τις άγνωστες μοναδικές του ιδιότητες. *Γεωργία-Κτηνοτροφία*, 1: 74-76.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., 2011. Αρχαίοι Θεοί και σύγχρονοι μύκητες. *Η φύση* 133:30.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., 2011. Ο ρόλος των δασών υπό τη σημερινή οικονομική και οικολογική κρίση. Ετήσια έκδοση της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης «**ΠΑΝ-ΘΗΡΑΣ**», σελ. 68-81.

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, Θ.Γ., 2011. Η σημασία της βοσκοφόρτωσης στη διαχείριση των βοσκοτόπων: Οδηγίες εφαρμογής. **ΕΘΙΑΓΕ** (περιοδική έκδοση του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας), 45: 10-16.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., ΠΛΑΤΗΣ, Π.Δ., ΓΙΑΚΖΙΔΗΣ, Γ. και **ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, Θ.Γ.**, 2011. Φελλοφόρος δρυς, ένα πολύτιμο δασοπονικό είδος με πολλαπλές χρήσεις. **ΕΘΙΑΓΕ** (περιοδική έκδοση του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας), 43: 12-14.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2011. Αρώνια, ένα φαρμακευτικό είδος με πολύτιμες ιδιότητες. **ΕΘΙΑΓΕ** (περιοδική έκδοση του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας), 44: 16-17.

Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία

GRIGORIADIS, N., SPANOS, K.A. and **THEODOROPOULOS, K.**, 2011. Beech genetic resources in Greece – ecology, silviculture and management, pp 149-157. *In* H.D. Knapp and A. Fichtner (Editors), *Beech Forests – Joint Natural Heritage of Europe*, BfN-Skripten 297.

ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ. και **ΚΟΡΑΚΑΚΗ, Ε.** 2011. Οι λειτουργίες και ο ρόλος των δασών στη γη: οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (Φωτοσύνθεση, αναπνοή, διαπνοή, υδατικές σχέσεις, κύκλος άνθρακα, φυτά και κλιματική αλλαγή), *Μέρος Ι Δασικά Οικοσυστήματα*, WWF-Ελλάς (υπό δημοσίευση).

SPANOS, K.A., 2011. Beech forest genetic resources in Greece: their importance and conservation value. Adaptive strategy under climate change, pp. 93-113. *In Genetic Resources of European Beech (Fagus sylvatica L.) for Sustainable Forestry*, Proceedings of the COST E52, Final Meeting, 4-6 May, 2010, Burgos, Spain. MONOGRAFIAS INIA: SERIE FORESTAL, nº 22-2011.

Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

SPANOS, K.A., GRIGORIADIS, N., MELIADIS, I., GAITANIS, D. and **GRIGORIADIS, S.**, 2011. Beech forests in Greece: Their importance and conservation value - Adaptive strategy under climate change. *Beech Forests – Joint Natural Heritage of Europe (2) - The Potential for a Finite Serial Transnational Nomination of Primeval and Ancient Beech Forests of Europe to the World Heritage List*, International Academy for Nature Conservation Isle of Vilm (Germany), November 10-14, 2011 (υπό δημοσίευση).

Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., ΣΠΥΡΟΓΛΟΥ, Γ., ΚΛΑΠΑΝΗΣ, Π. και **ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Σ.**, 2011. Περιγραφή πειραματικής επιφάνειας και πρώτα αποτελέσματα φυσικής αναγέννησης δασικής πεύκης (*Pinus*

silvestris L.) στα Πιέρια όρη. 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., ΧΑΣΙΛΙΔΗΣ, Π., ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. και ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ, Ε., **2011**. Πρώτα αποτελέσματα παρακολούθησης των ορχιδεών στον τύπο οικοτόπου «Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες της *Molinio-Holoschoeinion*» (6410) του υγροτόπου Άγρα (GR1240004). 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Ι., **ΣΠΑΝΟΣ, Ι.** και **ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Μ.**, **2011**. Σχεδιασμός και ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης δασικών πληροφοριών. 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΠΛΑΤΗΣ, Π., **ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Ι.**, ΑΪΝΑΛΗΣ, Α., ΠΛΑΤΗΣ, Δ., ΑΪΝΑΛΗ, Κ. και ΤΣΙΟΥΒΑΡΑΣ, Κ., **2011**. Διαχρονικές μεταβολές των βοσκόμενων δασικών εκτάσεων στη λεκάνη απορροής Μυγδονίας περιοχής Θεσσαλονίκης. 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΣΑΜΑΡΑ, Θ., **ΣΠΑΝΟΣ, Ι.** και **ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Ι.**, **2011**. Η σημερινή κατάσταση του αστικού και περιαστικού πρασίνου της Θεσσαλονίκης και η συμβολή τους στο μικροκλίμα της πόλης. 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **ΠΛΑΤΗΣ, Π.**, ΓΙΑΚΖΙΔΗΣ, Γ., **ΣΑΜΑΡΑ, Θ.**, **ΧΑΒΑΛΕΣ, Ε.** και **ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ, Ε.**, **2011**. Παραγωγή φυταρίων από επιλεγμένα δένδρα πειραματικών φυτειών φελλοφόρου δρυός (*Quercus suber* L.). 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., **ΓΑΙΤΑΝΗΣ, Δ.** και **ΚΑΣΑΠΗ, Π.**, **2011**. Μελέτη φυτρωτικότητας σπόρων πέντε φαινοτύπων του δασικού είδους *Sorbus torminalis* (L.) Crantz με σκοπό την αναπαραγωγή και προστασία του. Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Γενετικής Βελτίωσης Φυτών, 13ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Καλαμάτα, 13-15 Οκτωβρίου 2010 (υπό δημοσίευση).

ΧΑΣΙΛΙΔΗΣ Π., **ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν.**, ΤΣΑΓΚΟΥΡΙΔΟΥ, Δ. και **ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Σ.**, **2011**. Οι μελισσοβοσκές Παλιουριού (*Paliurus spina-christi* Miller) του όρους Πάϊκου. Η σημασία και οι δυνατότητες διαχείρισης τους με βάση τις αρχές της πολλαπλής χρήσης δασών και δασικών εκτάσεων. 15ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Καρδίτσα, 16-19 Οκτ. 2011.

http://www.wfdt.teilar.gr/15_th_Panhellenic_Forestry_CONFERENCE/program.html

Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

ALOUPI, M., **AKRIOTIS, T.**, **KAZANTZIDIS, S.**, **KOULOUSARIS, M.** and **KALOGEROPOULOS, N.**, **2011**. Heavy metal levels in tissues of wigeon (*Anas penelope*) from the Evros Delta, Greece. 16th International Symposium on environmental pollution and its impact on life in the Mediterranean region. Ioannina, MESAEP Mediterranean Scientific Association of Environmental protection. Greece, 24-27 September 2011 (poster presentation).

AVTZIS, D.N., **KNIZEK, M.**, **HELLRIGL, K.** and **STAUFFER, C.**, **2011**. *Polygraphus grandiclava* (Coleoptera, Curculionidae) on pine and cherry trees: a failed paradigm of host-induced divergence,

pp. 7. *4th Workshop on Genetics of Bark Beetles and Associated Microorganisms*. Sopron, Ουγγαρία, 5-6 Σεπτεμβρίου 2011.

AVTZIS, D.N., ARTHOFER, W., RIEGLER, M. and STAUFFER, C., **2011**. Did Wolbachia influence the genetic structure of *Pityogenes chalcographus* (Coleoptera, Curculionidae), pp. 5. *IUFRO WP.7.03.05 – Ecology and Management of Bark and Wood Boring Insects Meeting*. Sopron, Ουγγαρία, 7-9 Σεπτεμβρίου 2011.

AVTZIS, D.N., **2011**. The occurrence of pine processionary moth in Greece. *URTICLIM/PCLIM Joint Meeting*. Κορσική, Γαλλία, 17-19 Οκτωβρίου 2011 (in press).

CHRYSOPOLITOU, V., APOSTOLAKIS, A., **AVTZIS, D.N.**, AVTZIS, N., **DIAMANDIS, S.**, KEMITZOGLOU, D., **PERLEROU, C.**, TSIAOUSSI, V. and DAFIS, S., **2011**. Adaptation of forest management to climate change in Greece. *Proceedings of the Conference on “Forest Biodiversity in a Changing Climate: Understanding Conservation Strategies and Policies”*, Freiburg, Germany, 22-23 Sept., 2011 (in press).

DIAMANDIS, S., **2011**. Mushroom richness in Greece, culinary tradition, legislation and outlook for the future, pp. 16-17. *Book of Abstracts, “Traditional use and protection of fungi in Poland: a contribution to the European cultural heritage”*, Lodz, Poland, 3-5 Nov., 2011.

DIAMANDIS, S., **PERLEROU, C.**, TZIROS, G., CHRISTOPOULOS, V., TOPALIDOU, E. and **AVTZIS, D.N.**, **2011**. National project of biological control of chestnut blight in Greece-Area results, pp.138-139. *Book of Abstracts, XVI European Mycological Congress*, N. Marmaras, Greece, 18-23 Sept., 2011.

DIAMANDIS, S., **PERLEROU, C.** and CHRISTOPOULOS, V., **2011**. Hypogeous fungi and perspectives for truffle cultivation in Greece, pp. 160-163. *Book of Abstracts, XVI European Mycological Congress*, N. Marmaras, Greece, 18-23 Sept. 2011.

IAKOVOGLOU, V., KOSTOPOULOU, P. and **RADOGLU, K.**, **2011**. The effect of growing medium and seedling density on pine seedling, p. 227. *Book of Abstracts of the 6th International Congress of European Society for Soil Conservation*, Thessaloniki, Greece, 9-14 May 2011.

http://eusoils.jrc.ec.europa.eu/ESDB_Archive/eusoils_docs/Conf/6thESSC.pdf

PANAGIOTOPOULOU, M., **KAZANTZIDIS, S.** and KOUTRAKIS, E., **2011**. Cormorant – fisheries conflict: the case of Porto Lagos lagoon, NE Greece. *8th International Conference on Cormorants – 5th meeting of Wetlands International Cormorants Research Group*, The Netherlands, Medemblik, 24-27 November 2011, (oral presentation).

PERLEROU, C., CHRISTOPOULOS, V. and **DIAMANDIS, S.**, **2011**. Conservation of fungi in the management plans of protected areas in Greece, pp. 228-229. *Book of Abstracts, XVI European Mycological Congress*, N. Marmaras, Greece, 18-23 Sept. 2011.

TOPALIDOU, E. and SHAW, M.W., **2011**. Sample survey of *Erisiphe alphitoides* populations on oak trees, pp. 149-150. *Book of Abstracts, XVI European Mycological Congress*, N. Marmaras, Greece, 18-23 Sept. 2011.

Δημοσιευμένη περίληψη τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων

AVTZIS, D.N., **PERLEROU, C.** and **DIAMANDIS, S.**, **2011**. Chestnut feeding insects of Greece, pp.181-184. *Proceedings of the 14th Pan-Hellenic Entomological Conference*. Ναύπλιο, Ελλάδα, 11-14 Οκτ. 2011.

Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., ΝΟΥΣΚΑ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Η., ΝΙΤΣΑΣ, Λ. και ΝΤΑΪΔΗ, Α., 2011. Σχέδιο διαχείρισης οικοτόπου προτεραιότητας 9530* (Δάση Μαύρης Πεύκης – *Pinus nigra*) περιοχής Γρεβενών (Β. Πίνδος). Ι.Δ.Ε./ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Θεσσαλονίκη, σελ. 238 (αυτοτελής έκδοση).

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ. και ΝΟΥΣΚΑ, Π., 2011. Κλείδες και διαδικασία αξιολόγησης των (εκτός ξύλου) δασικών λειτουργιών. Έκθεση Τεκμηρίωσης (πρόγραμμα LIFE07 NAT/GR/000291). Ι.Δ.Ε./ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Θεσσαλονίκη, σελ. 31 (αυτοτελής έκδοση).

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Η. και ΝΟΥΣΚΑ, Π., 2011. Γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών για τον οικοτόπο Μαύρης πεύκης στην περιοχή του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου (περιοχής Γρεβενών) - Εγχειρίδιο Χρήσης. Ι.Δ.Ε./ ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Θεσσαλονίκη, σελ. 66 (αυτοτελής έκδοση).

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΠΑΛΑΣΚΑΣ, Δ., ΤΣΙΑΡΑΣ, Δ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., ΚΑΣΙΟΥΜΗΣ, Κ., ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, Σ., ΣΦΟΥΓΓΑΡΗΣ, Α., ΓΕΩΡΓΙΑΚΑΚΗΣ, Π., ΠΟΪΡΑΖΙΔΗΣ, Κ., ΖΟΓΚΑΡΗΣ, Σ., ΖΑΝΟΣ, Π., ΛΟΥΜΠΟΥΡΔΗΣ, Ν. και ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ, Μ., 2011. Διαχειριστικό Σχέδιο Δάσους Πάφου – Πλήρης έκδοση. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Μάρτιος 2011. Τμήμα Δασών, Λευκωσία, σελ. 390.

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΠΑΛΑΣΚΑΣ, Δ., ΤΣΙΑΡΑΣ, Δ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., ΚΑΣΙΟΥΜΗΣ, Κ., ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, Σ., ΣΦΟΥΓΓΑΡΗΣ, Α., ΓΕΩΡΓΙΑΚΑΚΗΣ, Π., ΠΟΪΡΑΖΙΔΗΣ, Κ., ΖΟΓΚΑΡΗΣ, Σ., ΖΑΝΟΣ, Π., ΛΟΥΜΠΟΥΡΔΗΣ, Ν. και ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ, Μ., 2011. Διαχειριστικό Σχέδιο Δάσους Πάφου – Συνοπτική έκδοση. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Μάρτιος 2011. Τμήμα Δασών, Λευκωσία, σελ. 117.

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π. και ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., 2011. Σχέδιο Παρακολούθησης για τον οικοτόπο 9590* Δάση με *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*). Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ.Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 41.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π. και ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., 2011. Σχέδιο Παρακολούθησης για το είδος *Phlomis cypria* [Post subsp. *occidentalis* (Meikle) Hand]. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ.Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 27.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π. και ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., 2011. Σχέδιο Παρακολούθησης για το είδος *Erysimum kykkoticum* Hadjik. & Alziar. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ.Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 29.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π. και ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., 2011. Σχέδιο Παρακολούθησης για το είδος *Ranunculus kykkoensis* Meikle. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ.Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 28.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π., ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ. και ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., 2011. Σχέδιο Παρακολούθησης για τον οικοτόπο 92C0: Δάση ανατολικής πλατάνου (*Plantanion orientalis*). Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ.Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 41.

ΠΛΑΤΗΣ, Π.Δ., ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, Θ.Γ., ΣΠΑΝΟΣ, Ι., ΜΕΛΙΑΔΗΣ, Ι., ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ, Σ., ΧΑΛΥΒΟΠΟΥΛΟΣ, Γ., ΓΙΑΚΖΙΔΗΣ, Γ. και ΜΑΝΤΖΑΝΑΣ, Κ., 2011. Ειδική Φυτοτεχνική Μελέτη για Αποκατάσταση της Βλάστησης Ορυχείων Περιοχής Πτολεμαΐδας, Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης στο πλαίσιο της ΜΠΕ της ΔΕΗ. Α.Ε.. ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. - Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών. Θεσσαλονίκη, σελ. 185 (αυτοτελής έκδοση).

ΠΛΑΤΗΣ, Π.Δ., 2011. Βοσκότοποι και κτηνοτροφία εν κινδύνω. Άρθρο στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 15 Οκτωβρίου 2011.

ΠΛΑΤΗΣ, Π.Δ., 2011. Ταμειυτήρες ζωής οι υγρότοποι –πορίσματα έρευνας προγράμματος Life για την τεχνητή λίμνη Άγρα της Μακεδονίας. Άρθρο στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 12 Νοεμβρίου 2011.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2011. Βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Δεσκάτης υπό το πρίσμα της Διεθνούς, Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Κρίσης. Εφημερίδα «Νέα της Δεσκάτης». Μάιος 2011, σελ. 12-13.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2011. Αρώνια (*Aronia melanocarpa*) ένα φαρμακευτικό είδος με πολύτιμες ιδιότητες. Εφημερίδα «Νέα της Δεσκάτης», Ιούνιος 2011, σελ. 9.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και ΜΑΥΡΙΔΗΣ, Κ., 2011. Φελλός, όπως λέμε χρυσός. Εφημερίδα Agrenda. 11 & 12 Ιουνίου 2011, σελ. 15.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ, Α., 2011. Ο φελλός είναι χρυσός και επιφέρει υψηλά οικονομικά οφέλη. Εφημερίδα «Ελεύθερος Τύπος», 12 Ιουνίου 2011, σελ. 25.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2011. Κρανιά (*Cornus mass*) ένα πολύτιμο δασοπονικό είδος, που ενδείκνυται για καλλιέργεια σε ημιορεινές και ορεινές περιοχές του διευρυμένου Δήμου Δεσκάτης. Εφημερίδα «Νέα της Δεσκάτης», Ιούλιος 2011, σελ. 12.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ, Α., 2011. Αρώνια, ένα φυτό-ασπίδα κατά της ραδιενέργειας. Εφημερίδα «Ελεύθερος τύπος», 5 Ιουλίου 2011, σελ. 18.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., ΡΙΤΖΑΛΕΟΥ, Μ. και ΓΑΤΣΙΟΣ, Κ., 2011. Ικανοποιητικό εισόδημα από την ...άγνωστη Αρώνια. Εφημερίδα «Έθνος», 22 Αυγούστου 2011, σελ. 29-31.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., ΚΟΝΤΟΣ, Γ. και ΠΛΑΤΗΣ, Π., 2011. Η χρησιμότητα των φελλών στα χρόνια τα υπομονής. Εφημερίδα «Δημοκρατία», 26 Αυγούστου 2011.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2011. Αρώνια: Μία εναλλακτική καλλιέργεια για τους αγρότες. Εφημερίδα «NEW POST», 1 Σεπτεμβρίου 2011, σελ. 1-2.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και ΖΩΗΣ, Α., 2011. Αρώνια, εναλλακτική καλλιέργεια με φαρμακευτικές ιδιότητες. Εφημερίδα «Η Έρευνα: καθημερινή πολιτική και οικονομική εφημερίδα», 22 Σεπτεμβρίου 2011, αρ. φύλλου 15903, σελ. 16.

ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2011. ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟ ΠΡΑΣΙΝΟ – Εκπαιδευτικές Σημειώσεις, ΤΕΙ Καβάλας – Παράρτημα Δράμας, Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Δράμα, σελ.150.

ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π. και ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ., 2011. Σχέδιο παρακολούθησης του οικοτόπου 9390* Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*. Αυτοτελής έκδοση του Έργου “Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου”. Ανάδοχος: Κ/Ξ Δ. Τσιάρας – Δ. Παλάσκας - “ΚΑΛΛΙΣΤΩ”. Αναθέτουσα Αρχή: ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ Κύπρου. Μάρτιος 2011. Λευκωσία, σελ. 44.

Εκθέσεις προγραμμάτων

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ. και ΑΒΤΖΗΣ, Δ.Ν., 2011. Προηγούμενες τάσεις και υφιστάμενη κατάσταση λόγω της προσβολής του δάσους δασικής πεύκης (δάσος Ρητίνης-Βρίας στα Πιέρια Όρη) από μύκητες και φλοιοφάγα έντομα. ΕΡΓΟ Life+ AdaptFor - Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα. 1^η έκθεση ΕΚΒΥ.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ. και ΑΒΤΖΗΣ, Δ.Ν., 2011. Αξιολόγηση της επίδρασης των μελλοντικών κλιματικών αλλαγών στην υγεία των δασών (προσβολές από μύκητες και έντομα) στην περιοχή μελέτης. ΕΡΓΟ Life+ AdaptFor - Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα. 2^η έκθεση ΕΚΒΥ.

ΣΠΑΝΟΣ, Κ.Α., 2011. Δράση COST FP0602 - *Biotechnology for lignocellulose biorefineries (BIOBIO)*. Έκθεση προγράμματος.

Γ. Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Η μεταφορά τεχνογνωσίας και η παροχή υπηρεσιών και προϊόντων σε υπηρεσίες των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ιδιώτες (π.χ. δασοκαλλιεργητές, κτηνοτρόφους κτλ.) και άλλους φορείς είναι επίσης ένας από τους στόχους της αποστολής του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών. Οι ερευνητές του Ινστιτούτου πεπεισμένοι ότι το αποτέλεσμα της έρευνας και η νέα γνώση πρέπει να εξυπηρετεί το κοινωνικό σύνολο με προθυμία πραγματοποιήσαν αυτοψίες, υπέβαλαν εκθέσεις και γενικά παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε όλους εκείνους που ζήτησαν τη συνδρομή τους.

Γ1. Προϊόντα

Κατά το 2011, στο Εργαστήριο Δασικής Εδαφολογίας του ΙΔΕ πραγματοποιήθηκαν εδαφολογικές αναλύσεις για λογαριασμό διαφόρων φορέων και ιδιωτών (ύστερα από αιτήματα της Δασικής Υπηρεσίας). Επίσης, φυτευτικό υλικό που παράχθηκε στα πλαίσια ερευνητικών δραστηριοτήτων χορηγήθηκε δωρεάν σε δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς και ιδιώτες με σκοπό την προώθηση νέων καλλιεργειών (π.χ. φελλοφόρος δρυς, αρώνια), την παραγωγή ξύλου - βιομάζας, ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία από πλημμύρες και διάβρωση, αξιοποίηση υποβαθμισμένων εδαφών, την προώθηση της αγρο-δασοπονίας, καθώς και για αισθητικούς και καλλωπιστικούς σκοπούς.

Γ2. Παροχή υπηρεσιών

- ✓ Το Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας του ΙΔΕ κατά το 2011 και στα πλαίσια της αποπεράτωσης του Έργου «Σύνταξη μελέτης και εκτέλεση των προβλεπόμενων μικρών έργων για τη βιολογική καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς» επικέντρωσε τη δραστηριότητά του στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της βιολογικής καταπολέμησης η οποία εφαρμόστηκε σε 17 Νομούς κατά την περίοδο 2007-2009. Έγιναν επισκέψεις πεδίου και δειγματοληψίες από Νομούς της Β. Ελλάδας. Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα δείχνουν ότι η υπομολυσματικότητα επεκτείνεται και η ύφεση της ασθένειας είναι αντιληπτή και από τους παραγωγούς. Τα αποτελέσματα αυτά θα αποτελέσουν υλικό για τη σύνταξη αναλυτικής έκθεσης που θα υποβληθεί στον τελικό δικαιούχο του Έργου στις αρχές του 2012.
- ✓ Στα πλαίσια του ελέγχου των ξύλινων μέσων συσκευασίας για την παρουσία του επιβλαβούς νηματώδους *Bursaphelenchus xylophilus*, που αποτελεί οργανισμό καραντίνας για τη χώρα μας, ο ερευνητής του Εργαστηρίου Δασικής Εντομολογίας, **Δρ Δ. Αβτζής**, πραγματοποίησε ελέγχους σε δείγματα που προέρχονταν από Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (54 δείγματα από 35 ελέγχους). Επίσης πραγματοποίησε ελέγχους σε δείγματα που συνέλεξε το Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Σ. Γκατζογιάννης** παρείχε τις εξής υπηρεσίες: Τεχνογνωσία και εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα διαχείρισης δασών και νέων τεχνολογιών (Βάσεις δεδομένων και Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών) στα Δασαρχεία Πολυγύρου και Αρναίας και β) Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη του Δασαρχείου Πολυγύρου στην εκπόνηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του δημοσίου δάσους.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Π. Πλατής** παρείχε τεχνογνωσία στα Δασαρχεία Λαγκαδά, Αλεξανδρούπολης, Αμφιλοχίας και Θεσσαλονίκης για τη βελτίωση λιβαδιών με σπορά αγρωστωδών, ψυχανθών και φύτευση ξυλωδών ειδών.
- ✓ Κατά το 2011, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για καταπολέμηση ή πρόληψη τέτοιων φαινομένων. Οι ερευνητές του Τομέα Προστασίας Δασικού

Περιβάλλοντος (**Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου και Δρ Δ. Αβτζής**) πραγματοποίησαν αυτοψίες σε διάφορες περιοχές της χώρας (Ξάνθη, Σταυρούπολη Ν. Ξάνθης, Πετροκέρασα Ν. Θεσσαλονίκης, Καστανούσα Ν. Σερρών, Σιδηροχώρι & Καραβαγγέλη Ν. Καβάλας, Σκρά Ν. Κιλκίς, Σκοτίνα Ν. Πιερίας, Μελοιβία Ν. Λάρισας, Κοζάνη, Ορεινή Ναυπακτία Ν. Αιτωλοακαρνανίας, Καστρί Ν. Αρκαδίας, κ.ά.) και συνεργάστηκαν με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες καθώς και ιδιώτες όπου διέγνωσαν φυτοπαθολογικά και εντομολογικά προβλήματα, συνέταξαν έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) και παρείχαν οδηγίες για την αντιμετώπισή τους. Ομοίως ο ερευνητής του Εργαστηρίου Δασικής Εντομολογίας, **Δρ Δ. Αβτζής** πραγματοποίησε αυτοψίες σε διάφορες περιοχές της χώρας (Ξέρρες, Μουδανιά Χαλκιδικής, Έδεσσα, Θεσσαλονίκη κ.ά.). Σε περιπτώσεις που η επιτόπου μετάβαση ήταν αδύνατη (Ρέθυμνο, Χαλκίδα και Ρόδος), σε συνεργασία με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες προτάθηκαν μέτρα αντιμετώπισης των προβλημάτων που εμφανίστηκαν.

- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Σάββας Καζαντζίδης** συνέλεξε από το αγρόκτημα του ΙΔΕ και την ευρύτερη περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης και παρέδωσε στη διεύθυνση Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης 69 δείγματα αίματος νεκρών άγριων πουλιών για έλεγχο για τον ιό του Δυτικού Νείλου. Η συλλογή δειγμάτων πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της συμμετοχής του ΙΔΕ στο πρόγραμμα επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και στα άγρια πτηνά της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ 1774/12-11-2010).
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Ι. Σπανός** συνέταξε έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) σχετικά με την ηλικία διάφορων δασοπονικών ειδών σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας και υπέβαλε γνωματεύσεις (δασοκομικές παρεμβάσεις, αραιώσεις δένδρων, επικινδυνότητα από πτώση δέντρων εξ αιτίας της καταστροφής ριζικών συστημάτων, κλπ).
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Κ. Σπανός** παρείχε επιστημονική τεχνογνωσία σε διάφορες υπηρεσίες και ιδιώτες για θέματα που αφορούν στην καλλιέργεια (γενετικό υλικό, απαιτήσεις, φυτευτικός σύνδεσμος, δασοκομικοί χειρισμοί) ταχυσυών πλατύφυλλων ειδών (*Populus* spp., *Salix* spp., *Alnus glutinosa*, *Fraxinus* spp.) και άλλων ευγενών πλατύφυλλων (*Acer* spp., *Ulmus* spp., *Prunus avium*, *Juglans regia*, *Quercus robur*). Για το σκοπό αυτό, εκδόθηκε ενημερωτικό φυλλάδιο – πρακτικός οδηγός για τη χρήση των ειδών φράξου στην Ελλάδα.

Γ3. Προώθηση καινοτόμων υπηρεσιών - προϊόντων

- ✓ Το 2011 εγγράφηκε στον εθνικό κατάλογο των καινοτόμων και φαρμακευτικών φυτών του ΥΠ.Α.Α.Τ. (www.minagric.gr/greek/data/aromatika_fyta/aronia.pdf) το νέο (για την χώρα μας) δασοπονικό και φαρμακευτικό είδος, αρώνια η μελανόκαρπη (*Aronia melanocarpa*). Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (με την έρευνα και τα πειράματά του, με τις ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις στο περιοδικό του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., στις εφημερίδες Έθνος, Ελεύθερος Τύπος, Agrenda και Δημοκρατία, στους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ΕΡΤ3 και Alpha) συνέβαλε σημαντικά στο να γίνει η καλλιέργεια της αρώνιας ευρέως γνωστή.

Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις

Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους

- Διοργάνωση 1^{ης} Συνάντησης εργασίας (I Workshop) στα πλαίσια υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος: Sampling techniques and *Phytophthora cambivora* isolation protocol. Θεσσαλονίκη, 18-19 Ιανουαρίου 2011 (**Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Ζ. Νακοπούλου, Γ. Τζίρος, Δρ Ε. Τοπαλίδου και Β. Χριστόπουλος**).
- Οργανωτική Επιτροπή του 6^{ου} διεθνούς Συνεδρίου, με θέμα: Innovative Strategies and Policies for Soil Conservation. Θεσσαλονίκη, 9-14 Μαΐου 2011 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής του XVI Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Μυκητολογίας. Νέος Μαρμαράς (Porto-Carras), 18-23 Σεπτεμβρίου 2011 (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- Μέλη Οργανωτικής Επιτροπής του XVI Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Μυκητολογίας. Νέος Μαρμαράς (Porto-Carras), 18-23 Σεπτεμβρίου 2011 (**Δρ Θ. Παπαχρήστου, Γ. Τζίρος, Δρ Ε. Τοπαλίδου, Β. Χριστόπουλος**).
- Γραμματέας Οργανωτικής Επιτροπής του XVI Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Μυκητολογίας. Νέος Μαρμαράς (Porto-Carras), 18-23 Σεπτεμβρίου 2011 (**Δρ Χ. Περλέρου**).
- Μέλος Οργανωτικής και Επιστημονικής επιτροπής του 15ου Πανελληνίου Δασολογικού Συνεδρίου, με θέμα: Δασοπονία πολλαπλών σκοπών και κλιματική αλλαγή – Προστασία και αξιοποίηση φυσικών πόρων. Καρδίτσα, 16-19 Οκτωβρίου 2011 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- Οργανωτική Επιτροπή της επιστημονικής Συνάντησης με θέμα: Διατήρηση και Ενίσχυση της Βιοποικιλότητας στα Δάση και στις Αναδασωμένες Περιοχές. Θεσσαλονίκη, 19 Δεκεμβρίου 2011 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).

Συμμετοχή σε συνέδρια

Τίτλος Συνεδρίου: Βιοποικιλότητα και Παραγωγικότητα στη Λίμνη Παμβώτιδα

Διοργανωτής: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Συνδιοργανωτές: Φορέας Διαχείρισης Λίμνης Παμβώτιδας, ΕΘΙΑΓΕ, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Ιωαννίνων

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, 15-16 Ιανουαρίου 2011.

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: **Δρ Σ. Καζαντζίδης** (προσκεκλημένος ομιλητής με θέμα «Η σημασία της βιοποικιλότητας»).

Τίτλος Συνεδρίου: Meeting COST of the 11th Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Κωνσταντινούπολη, 28 Φεβρουαρίου έως 3 Μαρτίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: **Δρ Κ. Ραδόγλου**

Τίτλος Συνεδρίου: 7^{ος} Πανελλήνιος Διαγωνισμός Μαγειρικής & Ζαχαροπλαστικής και το 1^ο Συμπόσιο Βαλκανικών Χωρών Επαγγελματιών Επισιτιστικού Κλάδου

Διοργανωτής: DETROP-Hell Expo

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 11-13 Μαρτίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής (προσκεκλημένος ομιλητής)

Τίτλος Συνεδρίου: Ενίσχυση βιοποικιλότητας Αναδασωτέων Περιοχών με τη Χρήση σποροφυταρίων

Διοργανωτής: Verenike project "Use of innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forestry seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity"

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 22-24 Μαρτίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Β. Ιακωβόγλου

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: 6^ο διεθνές Συνέδριο, *Innovative Strategies and Policies for Soil Conservation*. Θεσσαλονίκη

Διοργανωτής: European Society for Soil Conservation

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 9-14 Μαΐου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος: 6th International Conference of ESSC-European Society of Soil Conservation

Διοργανωτές: ESSC & NAGREF

Τόπος και ημερομηνία: Grand Hotel, Θεσσαλονίκη, 9-13 Μαΐου 2011

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: II Chestnut European Meeting – Production and Marketing

Διοργανωτής: University of Braganca και Universidade Trás-os-Montes e Alto Douro, Portugal

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Braganca, Portugal, 16-17 Ιουνίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής (προσκεκλημένος ομιλητής)

Τίτλος Συνεδρίου: 3η Συνάντηση εργασίας (II Workshop) στα πλαίσια υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος "Sampling techniques and *Phytophthora cambivora* isolation protocol"

Διοργανωτής: Δασολογική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βελιγράδι, Σερβία, 23-24 Ιουνίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Γ. Τζίρος

Τίτλος Συνεδρίου: COST conference "Carbon balance after disturbances and drought"

Διοργανωτής: COST

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βαρκελώνη, 27-30 Ιουνίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: 4th Workshop on Genetics of Bark Beetles and Associated Microorganisms

Διοργανωτής: IUFRO WP.7.03.05

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Sopron, Ουγγαρία, 5-6 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Δ. Αβτζής

Τίτλος Συνεδρίου: italic 6 – SCIENCE & TECHNOLOGY OF BIOMASSES: ADVANCES AND CHALLENGES

Διοργανωτής: TUSCIA UNIVERSITY, VITERBO, ITALY

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Viterbo, Italy, 5-8 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: Ecology and Management of Bark and Wood Boring insects Meeting

Διοργανωτής: IUFRO WP.7.03.05

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Sopron, Ουγγαρία, 7-9 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Δ. Αβτζής

Τίτλος Συνεδρίου: Final dissemination conference of the strategic workshop "Foresighting Future Demand for Forest-based Products and Services"

Διοργανωτής: COST programme,

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βαρσοβία, 13 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: meeting COST of the 12th Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βαρσοβία, 14-15 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: XVI European Mycological Congress

Διοργανωτής: European Mycological Association και NAGREF-Forest Research Institute

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Νέος Μαρμαράς, 18-23 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Δρ Δ. Αβτζής, Δρ Ε. Τοπαλίδου, Γ. Τζίρος, Β. Χριστόπουλος (4 εργασίες)

Τίτλος Συνεδρίου: Forest Biodiversity in a changing climate: understanding conservation strategies and policies

Διοργανωτής: Institute of Forest and Environmental Policy / Institute of Landscape Management : Albert-Ludwigs-Universität Freiburg

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Freiburg, Γερμανία, 22-23 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Δ. Αβτζής

Τίτλος Συνεδρίου: 16th International Symposium on environmental pollution and its impact on life in the Mediterranean region

Διοργανωτής: Mediterranean Scientific Association of Environmental protection

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ioannina, Greece, 24 - 27 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Καζαντζίδης (Γραπτή παρουσίαση, POSTER)

Τίτλος Συνεδρίου: General Workshop and MC meeting of COST action FPS 0703 Expected Climate Change and Options for European Silviculture

Διοργανωτής: Cost Action 703

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: St Petersburg, Russia, 4 -7 Οκτωβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: 14th Pan-Hellenic Entomological Conference.

Διοργανωτής: Εντομολογική Εταιρεία Ελλάδας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ναύπλιο, Ελλάδα, 11-14 Οκτωβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Δ. Αβτζής

Τίτλος Ημερίδας: 15^ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο

Διοργανωτής: Ελληνική Δασολογική Εταιρεία

Τόπος και ημερομηνία: Καρδίτσα, 16-19 Οκτωβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Π.Πλατής

Τίτλος Συνεδρίου: Polish traditions of use and protection of fungi as a contribution to the European cultural heritage

Διοργανωτής: Πανεπιστήμιο Lodz και Πολωνική Μυκητολογική Εταιρεία

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Lodz, Πολωνία, 3-5 Νοεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής (προσκεκλημένος ομιλητής)

Τίτλος Συνεδρίου: International Week of the Burgundy Truffle *Tuber uncinatum*.

Διοργανωτής: The European Scientific Group, the French Federation of Trufflers and Truffe 54 Lorraine local association

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Nancy, France, 7–11 Νοεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: Beech Forests - Joint Natural Heritage of Europe (2)

Διοργανωτής: BfN (Federal Agency for Nature Conservation), Germany

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Isle of Vilm, Germany, 10-14 Νοεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Δρ Κ. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: 2η Συνάντηση εργασίας (II Workshop) στα πλαίσια υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος "Sampling techniques and *Phytophthora cambivora* isolation protocol"

Διοργανωτής: AGROBIO Institute Βουλγαρίας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Σόφια, Βουλγαρία, 14–17 Νοεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, Γ. Τζίρος

Τίτλος Συνεδρίου: 8th International Conference on Cormorants

Διοργανωτής : IUCN Wetlands International/Cormorant Research Group

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Medemblik, The Netherlands, 24-27 Νοεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Καζαντζίδης (προφορική παρουσίαση)

Τίτλος Συνεδρίου: COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT

Διοργανωτής: COST Office (& τοπικοί οργανωτές)

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Κρακοβία, Πολωνία, 5-6 Δεκεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Δ. Αβτζής

Συμμετοχή σε ημερίδες

Τίτλος Ημερίδας: kick-off meeting for the Greece and Cyprus 2009 LIFE+

Διοργανωτής: LIFE+ program

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Ημερίδας: Νέες δυναμικές καλλιέργειες

Διοργανωτής: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Θεσσαλίας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Λάρισα, 19 Μαρτίου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Δάσος-Οικονομική Κρίση-Πράσινη ανάπτυξη

Διοργανωτής: Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Σχολή Δασολογίας & Φ.Π, ΕΘΙΑΓΕ/ΙΔΕ, ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Τελετών Κτιρίου Διοίκησης, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη, 21 Μαρτίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Εναλλακτικοί δρόμοι ανάπτυξης σε ένα φιλικό, βιώσιμο περιβάλλον – Καλλιέργεια μανιταριών, τρούφας και καστανιάς

Διοργανωτής: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ποροίων

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Κ. Πορόϊα και Ν. Πετρίτσι, 2 και 9 Μαΐου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Άνοιξη στο ΕΘΙΑΓΕ-Θεματική ενότητα: Αξιοποίηση και διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων

Διοργανωτής: ΕΘΙΑΓΕ

Τόπος και ημερομηνία: Θεσσαλονίκη, 6 Μαΐου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Σεμιναρίου: Δικαίωμα στη διαφορετικότητα

Διοργανωτής: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Γιαννιτσών

Τόπος και ημερομηνία: Κ.Π.Ε. Γιαννιτσών, Γιαννιτσά, 20-21 Μαΐου 2011

Συμμετοχή με εισήγηση: Δρ Σ. Καζαντζίδης

Τίτλος Ημερίδας: Ποσοτική και Ποιοτική Ανάλυση της Ξυλώδους Βιομάζας (ανακτημένο ξύλο) των Αστικών Απορριμμάτων του Χ.Υ.Τ.Α. Νομού Θεσσαλονίκης

Διοργανωτές: ΕΘΙΑΓΕ/ΙΔΕ και Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης

Τόπος και ημερομηνία: Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Λουτρά Θέρμης, 25 Μαΐου 2011

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Σύγχρονες Τάσεις Γενετικής Βελτίωσης, Βιοπαρακολούθησης και Προστασίας Δασών

Διοργανωτής: Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Γενετικής Βελτίωσης των Φυτών

Τόπος και ημερομηνία: Σχολή Δασολογίας & Φ.Π. Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, 26 Μαΐου 2011

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Η συμβολή της αξιοποίησης των δασικών προϊόντων στο περιβάλλον (Ημερίδα για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος,)

Διοργανωτής: Σ.Β.Ε.Ξ. Χαλκιδικής & Επιμελητήριο Χαλκιδικής

Τόπος και ημερομηνία: Πολύγυρος, 4 Ιουνίου 2011

Προσκεκλημένος Ομιλητής: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Επιχειρηματική καλλιέργεια μανιταριών

Διοργανωτής: Επιμελητήριο Ν. Τρικάλων

Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Επιμελητηρίου, Τρίκαλα, 14 Ιουνίου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Ενημερωτική Συνάντηση “τα προγράμματα εργασίας 2012 του Fr7 για την έρευνα και την καινοτομία”

Διοργανωτής: Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γ.Γ.Ε.Τ.

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 19 Ιουλίου 2011

Συμμετοχή χωρίς εργασία: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Ημερίδας: Βελτίωση της λειτουργίας του δικτύου των ομάδων εκπροσώπησης της χώρας σε Επιτροπές στο πλαίσιο της διεθνούς Ε&Τ Συνεργασίας

Διοργανωτής: Γ.Γ.Ε.Τ.

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Ημερίδας: Βιώσιμη ανάπτυξη του Δήμου Δεσκάτης με την αξιοποίηση εναλλακτικών χρήσεων: δασοπονία, λιβαδοπονία, γεωργία, μελισσοκομία, οικότουρισμός

Διοργανωτής: ΕΘΙΑΓΕ και Δήμος Δεσκάτης

Τόπος και ημερομηνία: Δεσκάτη, 13 Οκτωβρίου 2011

Προσκεκλημένοι ομιλητές: Δρ Ι. Σπανός και Δρ Π. Πλατής

Συμμετοχή ως εκπρόσωπος του ΕΘΙΑΓΕ: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Τίτλος Ημερίδας: Μεθοδολογία Αποκατάστασης Πυρόπληκτων Μεσογειακών Δασών Ασφάλεια & Αποδοτικότητα Παρεμβάσεων στην NATURA 2000 της Ρόδου

Διοργανωτής: FRAMME/ LIFE NAT08/GR/000533

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα 28 Νοεμβρίου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Ημερίδας: Καλλιέργεια μανιταριών και τρούφας

Διοργανωτές: ΟΓΕΕΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ Θέρμης

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θέρμη, 16 Δεκεμβρίου 2011

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Διατήρηση και Ενίσχυση της βιοποικιλότητας στα Δάση και στις Αναδασωμένες περιοχές

Διοργανωτής: Πρόγραμμα LIFE+ VERENIKE

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 19 Δεκεμβρίου 2011

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου και Δρ Κ. Σπανός

Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές

- ✓ Συμμετοχή στις τακτικές συνεδριάσεις του COST Domain Committee on Forests, their Products and Services. Κωνσταντινούπολη 28 Φεβρουαρίου έως 3 Μαρτίου 2011 και Βαρσοβία 14-15 Σεπτεμβρίου 2011 (Δρ Κ. Ραδόγλου).
- ✓ Πρόσκληση και συμμετοχή σε συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στα πλαίσια της λήψης αποφάσεων και καθορισμού της στρατηγικής των επισκοπήσεων στη χώρα μας. Αθήνα, 31 Μαρτίου και 28 Νοεμβρίου έως 1 Δεκεμβρίου 2011 (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας εντομολόγων από Αυστρία, Κροατία και Ουγγαρία, στα πλαίσια συντονισμού της μελέτης της φυλογεωγραφίας του εντόμου *Lymantria dispar* στην Ευρώπη. Βιέννη, 11-13 Απριλίου 2011 (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας (Workshop) του ευρωπαϊκού προγράμματος “Recognizing Natura 2000 benefits and demonstrating the economic benefits of conservation measures”. Brussel, Belgium, 15-16 Ιουνίου 2011 (Δρ Ν. Γρηγοριάδης).

- ✓ Συμμετοχή στη Δράση COST FP0602 - Biotechnology for lignocellulose biorefineries (BIOBIO). Τελική συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4). TUSCIA UNIVERSITY, Ιταλία, Σεπτέμβριος 2011 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST action FPS 0703 Expected Climate Change and Options for European Silviculture. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας. St Petersburg, Russia, 4 -7 Οκτωβρίου 2011 (**Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ. Γ. Σπύρογλου**).
- ✓ Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του 15ου Πανελλήνιου Δασολογικού Συνεδρίου. Καρδίτσα, 16-19 Οκτωβρίου 2011 (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας εντομολόγων από όλη την Ευρώπη στα πλαίσια της δημιουργίας ενός δικτύου ειδικών για την πευκοκάμπια (*Thaumetopoea pityocampa*) PCLIM. Κορσική, 17-19 Οκτωβρίου 2011 (**Δρ Δ. Αβτζής**).
- ✓ Συμμετοχή στη συνάντηση εργασίας της Διαχειριστικής Επιτροπής της δράσης COST FP0701 «Post-Fire Forest Management in Southern Europe». Ρώμη, 6-7 Νοεμβρίου 2011 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Πρόσκληση από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών της Κροατίας (Jastrebarsko) για ανάλυση των αποτελεσμάτων που έχουν προκύψει σχετικά με την εξάπλωση και την πληθυσμιακή δομή του εντόμου *Lymantria dispar* στην Ευρώπη. Zagreb, 7-11 Νοεμβρίου 2011 (**Δρ Δ. Αβτζής**).
- ✓ Συμμετοχή και παρουσίαση εργασίας στο Διεθνές Συνέδριο «Beech Forests - Joint Natural Heritage of Europe» (2). Isle of Villm, Γερμανία, 10-14 Νοεμβρίου 2011 (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στη συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας της Δράσης COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport – PERMIT. Πραγματοποιήθηκε. Κρακοβία, 5-6 Δεκεμβρίου 2011 (**Δρ Δ. Αβτζής**).
- ✓ Συμμετοχή στις τακτικές συνεδριάσεις της SCAR Standing Committee of Agricultural Research, 15th SCAR plenary meeting. Βρυξέλλες 14-15 Δεκεμβρίου 2011 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Εθνικός εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας «Πράσινη Ζώνη» (European Green Belt) (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Τακτικό μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής CITES του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Μέλος της Γνωμοδοτικής Επιτροπής για τα κέντρα περίθαλψης ειδών άγριας πανίδας του ΥΠΕΚΑ (αρ. 1999049/1818/21-6-2010 απόφαση του Γεν. Διευθυντή Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και ΦΠ) (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους ως ειδικού επιστήμονα, ΦΕΚ 38/4-2-2010 (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).

- ✓ Συντονιστής της 2^{ης} πανελλήνιας απογραφής των αποικιών των Κορμοράνων στην Ελλάδα. Η συμμετοχή υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος CORMAN το οποίο συντονίζει τις μετρήσεις του πληθυσμού των Κορμοράνων στη Δυτική Παλαιαρκτική (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους (**Δρ Π. Πλατής**)
- ✓ Τακτικά και Αναπληρωματικά Μέλη στο 3μελές Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου (Ε.Σ.Ι.) του ΙΔΕ - Συμμετοχή στις τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου (**Δρ Κ. Ραδόγλου** Πρόεδρος, **Δρ Σ. Γκατζογιάννης**, **Δρ Π. Πλατής**, Τακτικά μέλη και **Δρ Γ. Τσιουρλής**, **Δρ Ι. Σπανός** και **Δρ Π. Κωνσταντινίδης**, Αναπληρωματικά μέλη).
- ✓ Μέλη της Εθνικής Επιστημονικής Επιτροπής-Αντιπροσωπείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το πρόγραμμα - Δίκτυο EUFORGEN (Ε.Ε.) (**Δρ Κ. Ραδόγλου**, **Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Μέλος της Διεθνούς Επιτροπής Λεύκης (INTERNATIONAL POPLAR COMMISSION - IPC) (**Δρ Κ. Σπανός**).

Ε. Εκπαιδευτική δραστηριότητα

Επιμόρφωση στελεχών Δασικών Υπηρεσιών

- ✓ Ενημερώσεις και παρουσιάσεις στις Δασικές Υπηρεσίες σχετικά με τη χρήση ταχυαυξών και ευγενών πλατύφυλλων ειδών στην Ελλάδα, την αποκατάσταση των παραποτάμιων οικοσυστημάτων με στόχο την πολλαπλή χρήση αυτών, την δασική βιοποικιλότητα. Ενημέρωση, ξενάγηση (περιβαλλοντικής και επιστημονικής εκπαίδευσης) Δασολόγων και άλλων Γεωτεχνικών (Δημόσιων Υπηρεσιών και Δήμων), φοιτητών Α.Ε.Ι. και Α.Τ.Ε.Ι. στο δασοβοτανικό κήπο, πειραματικό φυτώριο και πειραματικές επιφάνειες του ΙΔΕ (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Οι δασικοί λειτουργοί, κκ. Ανδρέας Χριστοδούλου και Φειδίας Χαραλάμπους, του Τμήματος Δασών της Κύπρου, μετεκπαιδεύτηκαν από 11 Ιανουαρίου 2010 μέχρι 21 Ιανουαρίου 2011 και από 1-9-2010 μέχρι 31-8-2011, αντίστοιχα, σε θέματα οικολογίας και διαχείρισης βοσκόμενων δασικών οικοσυστημάτων. Η εκπαίδευση περιελάμβανε εκμάθηση τεχνικών και θεωρητικό επιστημονικό υπόβαθρο στις εγκαταστάσεις του ΙΔΕ και εκτέλεση πειραματικών εργασιών στην περιοχή Ακάμα, Πάφου στην Κύπρο για προσδιορισμό της βοσκοϊκανότητας των βοσκόμενων εκτάσεων και ρύθμιση της βοσκοφόρτωσης (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**).
- ✓ Ο **Δρ Σ. Γκατζογιάννης** συμμετείχε ως εισηγητής σε δύο εκπαιδευτικά σεμινάρια στα Γρεβενά. Σκοπός των σεμιναρίων ήταν η εκπαίδευση στελεχών των Δασικών Υπηρεσιών της Δ. Μακεδονίας σε θέματα διαχείρισης των παραγωγικών δασών Μαύρης πεύκης που τελούν υπό προστατευτικό καθεστώς.
- ✓ Οι **Δρ Σ. Γκατζογιάννης, Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Τσιουρλής** συμμετείχαν ως εισηγητές σε επιμορφωτικό σεμινάριο στο Δασικό Χωριό Πάφου (Κύπρος). Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η εκπαίδευση δασικών λειτουργών της Δασικής Υπηρεσίας της Κύπρου σε θέματα διαχείρισης δασών και παρακολούθησης ειδών χλωρίδας και οικοτόπων.

Επιμόρφωση εθελοντών

- ✓ Ο **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** συμμετείχε ως εισηγητής σε τρία εκπαιδευτικά σεμινάρια στο Ν. Θεσσαλονίκης (Περαία, Θεσσαλονίκη, Θέρμη). Σκοπός των σεμιναρίων ήταν η εκπαίδευση εθελοντών σε θέματα αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών στην Ελλάδα.

Εκπαίδευση φοιτητών και σπουδαστών στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης

Στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας γίνονται δεκτοί στο Ινστιτούτο μας φοιτητές και σπουδαστές εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας μας και του εξωτερικού για την πραγματοποίηση της προβλεπόμενης από το πρόγραμμα σπουδών τους υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης. Συγκεκριμένα, γίνονται δεκτοί κατά καιρούς φοιτητές και σπουδαστές:

- του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Βιολογίας)
- του Πανεπιστημίου του Αιγαίου (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Γεωγραφίας, Τμήμα Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας)
- των Δασοπονικών και Γεωπονικών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι.
- των Ειδικών Δασικής Προστασίας και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών των Ι.Ε.Κ.

- Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του εξωτερικού (π.χ. Γαλλίας, Γερμανίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας, Τσεχίας, Ολλανδίας).

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης κυμαίνεται από 1-6 μήνες. Οι εκπαιδευόμενοι ακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης με την επίβλεψη των ερευνητών της μονάδας μας και το οποίο καταρτίζεται από το ΙΔΕ σε συνεννόηση με το εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Για το 2011, υπεύθυνος της εκπαιδευτικής δραστηριότητας ήταν ο Δρ Γ. Σπύρογλου.

Κατά το 2011 πραγματοποιήσαν πρακτική άσκηση στο ΙΔΕ:

- Η Ευγενία Σταϊκίδου φοιτήτρια του Τμήματος Βιολογίας του Α.Π.Θ., ασκήθηκε στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας του ΙΔΕ τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2011. Η άσκησή της ήταν στην οικολογία και ταυτοποίηση ανώτερων μυκήτων, βασιδιομυκήτων και ασκομυκήτων, με την επίβλεψη των **Δρ Σ. Διαμαντή και Β. Χριστόπουλου**.
- Η Παρασκευή Σταθοπούλου, η Αικατερίνη Μπαντόγια, ο Δημήτριος Μαγγίνας, φοιτητές του τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ., ο Πάρις Πανταζής φοιτητής του τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου από 28-2-2011 έως 28-4-2011 και ο Ιωάννης Δασκαλούδης από 1-3-2011 έως 30-4-2011 στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΠΑ, υπό την επίβλεψη του **Δρ Ι. Σπανού**.
- Η Γεωργία Κουσουλάκη σπουδάστρια του τμήματος Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του Τ.Ε.Ι. Λαμίας, πραγματοποίησε την εξάμηνη πρακτική άσκησή της από 1-10-2010 έως 31-3-2011.
- Η Αικατερίνη Συροπλή σπουδάστρια του Τ.Ε.Ι. Καβάλας του τμήματος Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος, πραγματοποίησε την εξάμηνη πρακτική άσκηση από 1-4-2011 έως 30-9-2011 υπό την επίβλεψη της **Δρ Κ. Ραδόγλου**.
- Η COLLET Pauline, δευτεροετής φοιτήτρια του french School of Wood Science and Timber Engineering, Séguin, Epinal, France, πραγματοποίησε πρακτική άσκηση στο ΙΔΕ τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο του 2011, υπό την επίβλεψη της **Δρ Κ. Ραδόγλου**.
- Η Όλγα Σπυρογιάννη, σπουδάστρια του Τ.Ε.Ι. Καβάλας του τμήματος Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος πραγματοποίησε την εξάμηνη πρακτική άσκηση από 1-4-2011 έως 30-9-2011 υπό την επίβλεψη του **Δρ Ν. Γρηγοριάδη**.

Εκτός των παραπάνω φοιτητών, πολλοί άλλοι επισκέφτηκαν το Ινστιτούτο για συλλογή πληροφοριών και αναζήτηση στοιχείων στα πλαίσια εκπόνησης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών διατριβών.

Διδασκαλία σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- ✓ Διδασκαλία (επισκέπτης καθηγητής) στη Γεωπονική Σχολή του Α.Π.Θ. με θέμα τη βιολογική καταπολέμηση του έλκου της καστανιάς (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών «Οικολογικός Σχεδιασμός, Βιώσιμη Ανάπτυξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών», του Βιολογικού Τμήματος του ΑΠΘ, στο μάθημα «Πρόληψη και διαχείριση δασικών πυρκαγιών» (**Δρ. Π. Κωνσταντινίδης**).
- ✓ Διδασκαλία (Επισκέπτης Καθηγητής) στο PhD School for students of Science and Technology for Forest and Environment Management, Department of the Environment and Forestry Technologies, Engineering and Sciences (DAF), Department, University of Tuscia, Viterbo, Italy (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).

- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Διατήρηση βιοποικιλότητας και Αειφορικής Εκμετάλλευσης Αυτοφυών Φυτών του Τμήματος Βιολογίας του Α.Π.Θ. (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Οικολογία και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Τ.Ε.Ι. Καβάλας-Παράρτημα Δράμας-Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου. Έκτακτος Καθηγητής στο μάθημα «Οικολογία Φυσικών Χερσαίων Οικοσυστημάτων» (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Τ.Ε.Ι. Καβάλας – Παράρτημα Δράμας - Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου: Έκτακτος Καθηγητής στα μαθήματα: 1) Αποκατάσταση Τοπίου - Υποβαθμισμένων Οικοσυστημάτων, 2) Περιαστικό Πράσινο και 3) Βιοποικιλότητα σε Δασικά Οικοσυστήματα (**Δρ Κ. Σπανός**).

Διαλέξεις

- Δια Βίου Μάθηση, Αμερικάνικη Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης. Παραδόσεις με θέμα: «Καλλιέργεια μανιταριών σε επιχειρηματικό επίπεδο και μικρή οικογενειακή επιχείρηση». Πρόγραμμα 28 ωρών (Φεβρουάριος – Ιούνιος 2011) (**Δρ Σ. Διαμαντής**).

Επίβλεψη διατριβών

- ✓ Μέλος της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης της διδακτορικής διατριβής του Σ. Στάη, φοιτητή του Βιολογικού Τμήματος του Α.Π.Θ. (**Δρ Σ. Γκατζογιάννης**).
- ✓ Μέλος της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης της διδακτορικής διατριβής του Δ. Λιάμα, φοιτητή της Σχολής Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ. (**Δρ Σ. Γκατζογιάννης**).
- ✓ Επίβλεψη πτυχιακής διατριβής της φοιτήτριας Όλγας Σπυρογιάννη, του Τ.Ε.Ι. Καβάλας–Παράρτημα Δράμας - Τμήμα Δασοπονίας & Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος στα πλαίσια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Επίβλεψη μεταπτυχιακής εργασίας (Master Thesis) της Julia Guenzel του Πανεπιστημίου Graz (Austria) στα πλαίσια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Επίβλεψη μεταπτυχιακής εργασίας (Master Thesis) του Wilco Non Wahlenigen της Ολλανδίας στα πλαίσια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Μέλος της τριμελούς επιτροπής επίβλεψης της διδακτορικής διατριβής της Βάγιας Τσιτσιπάτη, φοιτήτριας της Σχολής Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ. (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Συμμετοχή σε επταμελή εξεταστική επιτροπή διδακτορικής διατριβής της Υπ. Διδάκτορος Χριστίνας Κασσάρα, του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών (Νοέμβριος 2011) (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Επίβλεψη πτυχιακών διατριβών φοιτητών του Τ.Ε.Ι. Καβάλας–Παράρτημα Δράμας - Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου σε θέματα Αστικού & Περιαστικού Πράσινου, Περιβαλλοντικές Μελέτες Αποκατάστασης Τοπίου και Διαχείρισης & Οικολογίας Τοπίου - στα πλαίσια της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (**Δρ Κ. Σπανός**).
- ✓ Συμμετοχή στην επίβλεψη της μεταπτυχιακής διατριβής της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Σόνιας Σμυρνάκου του μεταπτυχιακού προγράμματος «Οικολογία και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων» του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).

- ✓ Παρακολούθηση της πτυχιακής διατριβής του Sven Gebhart από το Meteorological Institute, University of Freiburg, Freiburg, Germany (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).

Στ. Λοιπές δραστηριότητες

Στ1. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές - Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων

Αξιοσημείωτη ήταν η συμμετοχή και η δράση των ερευνητών σε επιστημονικές επιτροπές και ομάδες εργασίας προβάλλοντας το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και κατ' επέκταση το ΕΘΙΑΓΕ. Επίσης σε πολλούς ερευνητές του ΙΔΕ ανατέθηκε η κρίση επιστημονικών εργασιών ή ερευνητικών προγραμμάτων αναγνωρίζοντας την υψηλή επιστημονική κατάρτισή τους και τη συμβολή τους στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετείχαν ερευνητές του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών, τα περιοδικά στα οποία είτε συμμετείχαν στη συντακτική επιτροπή τους είτε έκριναν εργασίες προς δημοσίευση σε αυτά καθώς και τα προγράμματα που αξιολογήθηκαν από αυτούς κατά το 2011.

Συμμετοχή σε συμβούλια και ομάδες εργασίας

- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή στην Ομάδα εργασίας των συγγραφέων του Λεξικού Όρων της Εντομολογικής Εταιρείας της Ελλάδας (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή στο Δίκτυο PCLIM με σκοπό τη μελέτη της πευκοκάμπιας στην Ευρώπη και τη Μεσογειακή λεκάνη (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Επιστημονική Επιτροπή του Φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Κεντρικής Ροδόπης (Δρ Σ. Γκατζογιάννης).
- ✓ Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών (Green Belt Europe) ως εθνικός εκπρόσωπος (National Focal Point) (Δρ Ν. Γρηγοριάδης).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0701 (Δρ Ν. Γρηγοριάδης).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST 0801 (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Μυκητολογικής Ένωσης (EMA) (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Σύμβουλος (Councillor) της «International Society for Fungal Conservation» (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΘΙΑΓΕ (Δρ Θ. Παπαχρήστου).
- ✓ Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους (Δρ Π. Πλατής)
- ✓ Συμμετοχή στην Εθνική Επιστημονική Επιτροπή/Αντιπροσωπεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα - Δίκτυο EUFORGEN (Ε.Ε.) (Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Κ. Σπανός).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST E52 (Δρ Κ. Σπανός).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0602 (Δρ Κ. Σπανός).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP0603 (Δρ Κ. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης).
- ✓ Συμμετοχή (μέλος) σε ομάδες εργασίας της Διεθνούς Επιτροπής Λεύκης (IPC) (Δρ Κ. Σπανός).

Μέλη των συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών

- ✓ Δασική Έρευνα ΕΘΙΑΓΕ (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Forest Ecology & Management Elsevier (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Annals of Forest Research (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Small Ruminant Research (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ International Journal of Forests, Soil and Erosion (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Management of Environmental Quality (Emerald Publ.) (Δρ Κ. Σπανός)

Κριτές επιστημονικών εργασιών σε διεθνή και εθνικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και ερευνητικών προγραμμάτων

Διεθνή περιοδικά

- ✓ Journal of Pest Science (Δρ Δ. Αβτζής)
- ✓ Symbiosis (Δρ Δ. Αβτζής)
- ✓ Journal of Ecology and Natural Environment (Δρ Δ. Αβτζής)
- ✓ BMC Biology (Δρ Δ. Αβτζής)
- ✓ European Journal of Entomology (Δρ Δ. Αβτζής)
- ✓ Journal of: iForest – Biogeosciences and Forestry (Δρ Ν. Γρηγοριάδης)
- ✓ African Journal of Biotechnology (Δρ Ν. Γρηγοριάδης)
- ✓ Forest Pathology (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Mycologia Balcanica (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Czech Mycology (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Journal of Biological Research – Thessaloniki (Δρ Σ. Καζαντζίδης).
- ✓ Italian Journal of Zoology (Italy) (Δρ Σ. Καζαντζίδης).
- ✓ African Journal of Range and Forage Science (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Agriculture, Ecosystems and Environment (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Grass and Forage Science (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Small Ruminant Research (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ Ecological Engineering (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ International Journal of Forests, Soil and Erosion (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Forest Ecology and Management (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Education Research and Reviews (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Journal of Geography and Regional planning (Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Australian Journal of Crop Sciences (Δρ Κ. Σπανός)
- ✓ European Journal of Forest Research (Δρ Κ. Σπανός)
- ✓ Management of Environmental Quality (Δρ Κ. Σπανός)

Εθνικά περιοδικά

- ✓ Γεωπονικά (Δρ Π. Πλατής)
- ✓ Γεωτεχνικά Επιστημονικά Θέματα (Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Δρ Π. Πλατής, Δρ Ι. Σπανός)
- ✓ Entomologia hellenica (Δρ Δ. Αβτζής)

Πρακτικά συνεδρίων

- ✓ 16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ελληνικής Δασολογικής Εταιρείας (Δρ Ν. Γρηγοριάδης, Δρ Π. Πλατής, Δρ Ι. Σπανός, Δρ Κ. Σπανός).
- ✓ Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Γενετικής Βελτίωσης Φυτών 13-15 Οκτωβρίου 2010, Καλαμάτα (Δρ Κ. Σπανός).

Προγράμματα

- ✓ Επιστημονικός κριτής προγράμματος για το Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης ((Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Κριτής του προγράμματος: Application of foraging behavior theory in management in Southern Africa, που υποβλήθηκε από το Resource Ecology Group στο C.T. de Wit Graduate School for Production Ecology and Resource Conservation (PE&RC) (Δρ Θ. Παπαχρήστου).
- ✓ Κριτής του ερευνητικού έργου διακεκριμένων επιστημόνων για ένταξή τους στον Εθνικό Ερευνητικό Οργανισμό της Νοτίου Αφρικής (South Africa's National Research Foundation) (Δρ Θ. Παπαχρήστου).

Εκδότες πρακτικών συνεδρίων και συλλογικών τόμων

- ✓ Σ. Διαμαντής, 2011 (Editor). *Book of Abstracts*, XVI European Mycological Congress, Porto Carras, 18-23 September 2011, NAGREF – Forest Research Institute, pp. 324.

Στ2. Προβολή του έργου του ΙΔΕ

Προβολή του έργου του ΙΔΕ από τα Μ.Μ.Ε.

Εφημερίδες και περιοδικά

- ✓ Καθιερωμένες ανά μήνα ενημερωτικές διαλέξεις στις εγκαταστάσεις του ΙΔΕ με θέμα «Καλλιέργεια της τρούφας. Μια καινοτόμος και εξαιρετικά αποδοτική καλλιέργεια για ημιορεινές και ορεινές περιοχές» (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Τρία άρθρα στην εφημερίδα ΕΘΝΟΣ με θέματα την καλλιέργεια της καστανιάς, της τρούφας και της κουκουναριάς (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Συνέντευξη στο ΑΠΕ-ΜΠΕ για την κατάσταση των Ελληνικών Δασών. Αναδημοσιεύτηκε στο σύνολο του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου (Δρ Π. Κωνσταντινίδης).
- ✓ Άρθρο στο Περιοδικό του ΕΘΙΑΓΕ με θέμα «Φελλοφόρος δρυς, ένα πολύτιμο δασοπονικό είδος με πολλαπλές χρήσεις» (Δρ Ι. Σπανός, Δρ Π. Πλατής, Γ. Γιακζίδης, Δρ Θ. Παπαχρήστου).
- ✓ Άρθρο στο Περιοδικό του ΕΘΙΑΓΕ με θέμα «Αρώνια, ένα φαρμακευτικό είδος με πολύτιμες ιδιότητες» (Δρ Ι. Σπανός).
- ✓ Άρθρα σε εφημερίδες (Έθνος, Δημοκρατία, Ελεύθερος Τύπος, Agrenda, Αγγελιοφόρος, NEW POST, Η Έρευνα, Νέα της Δεσκάτης) με θέματα πειραμάτων του ΙΔΕ με καινοτόμα ενδιαφέροντα είδη, όπως η φελλοφόρος δρύς και η αρώνια (Δρ Ι. Σπανός, Δρ Π. Πλατής).

Τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί

- ✓ Συνέντευξη στο ΑΠΕ-ΜΠΕ για την κατάσταση των Ελληνικών δασών. Αναδημοσιεύθηκε στο σύνολο του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου (Δρ. Π. Κωνσταντινίδης).

- ✓ Συνεντεύξεις τύπου στα Χανιά Κρήτης, Καβάλα, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, σε διάφορες τοπικές Εφημερίδες (Χανιώτικα Νέα, Νέος Κήρυκας, Πρωινή Καβάλας, Αγγελιοφόρος, Μακεδονία, Ελευθερία κ.ά.), Ραδιοφωνικούς και Τηλεοπτικούς Σταθμούς (ΚΡΗΤΗ TV, ΠΡΩΙΝΗ TV, ΕΤ3, TV100, CENTER TV, CHANNEL TV κ.ά.) με θέμα: «Η αγροτική έρευνα στο πλαίσιο του νέου Οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ» (**Δρ Π. Πλατής**).
- ✓ Συνέντευξη στην ΕΡΤ 3 με θέμα «Αρώνια, μία νέα εναλλακτική καλλιέργεια» (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Συνέντευξη σε διάφορους Εθνικούς και Τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς (Flash 94, FM100, κ.ά.) με θέματα «Φελλοφόρος δρυς» και «Αρώνια» (**Δρ Ι. Σπανός**).

Λοιπά

- ✓ Χορήγηση (δωρεάν) των βιβλίων 'Ash species in Europe: biological characteristics and practical guidelines for sustainable use', του ενημερωτικού φυλλάδιου 'Ο φράξος στην Ελλάδα: πρακτικές οδηγίες για αειφορική χρήση', και των πρακτικών 'Beech Genetic Resources for Sustainable Forestry in Europe' σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Μουσεία Περιβάλλοντος, Βιβλιοθήκες, Κέντρα Ενημέρωσης Περιβάλλοντος, Βοτανικούς Κήπους, Πανεπιστήμια, Ινστιτούτα και Διεθνείς Επιστημονικούς Οργανισμούς, για επιστημονική ενημέρωση και περιβαλλοντική εκπαίδευση (**Δρ Κ. Σπανός**).

ΣΤ3. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος

- Συμμετοχή στις ξεναγήσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μαθητών στο δασοβοτανικό κήπο του ΙΔΕ με επίδειξη αναγνώρισης και δακτυλίωσης πουλιών (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).

ΣΤ4. Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου συγκροτήθηκε σύμφωνα με την αριθμ. 3 απόφαση της 5^{ης} /22-7-2010 (5776/29-7-2010) Συνεδρίασης του Δ.Σ του ΕΘΙΑΓΕ ως τριμελές και απαρτίζονταν από τα παρακάτω τακτικά και αναπληρωματικά μέλη:

Τακτικά μέλη:

Δρ Καλλιόπη Ραδόγλου, Τακτική Ερευνήτρια (Πρόεδρος)
Δρ Στυλιανός Γκατζογιάννης, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Παναγιώτης Πλατής, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Γεώργιος Τσιουρλής, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Ιωάννης Σπανός, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής
Γραμματέας Ε.Σ.Ι.: κος Διονύσης Γαϊτάνης.

Το Ε.Σ.Ι. κατά το έτος 2011 πραγματοποίησε 2 τακτικές και 18 έκτακτες συνεδριάσεις. Στις τακτικές συνεδριάσεις, γνωμοδότησε και εισηγήθηκε προς τον Δ/ντή του ΙΔΕ και την Κ.Υ. του ΕΘΙΑΓΕ διάφορα θέματα αρμοδιότητάς του και συγκεκριμένα: (1) Γνωστικά αντικείμενα της ερευνητικής μονάδας, (2) Πεπραγμένα ΙΔΕ έτους 2010 και (3) Πληροφοριακό έντυπο ΙΔΕ. Στις **έκτακτες** συνεδριάσεις, γνωμοδότησε και εισηγήθηκε προς το Δ/ντή του ΙΔΕ διάφορα θέματα αρμοδιότητάς του, όπως: (1) Τη συμμετοχή ερευνητών του Ι.Δ.Ε σε προγράμματα (Εθνικά – Ευρωπαϊκά) και δράσεις COST, (2) Την υποβολή ερευνητικών προτάσεων στο Υ.Π.Α.Α & Τ και FP7 της Ε.Ε. και (3) Την τροποποίηση προϋπολογισμού ερευνητικών έργων και προγραμμάτων.

Ζ. Οικονομικός απολογισμός

Δαπάνες 2011	€
Λειτουργικές δαπάνες	82.475,09
Δαπάνες προγραμμάτων	368.952,90
ΣΥΝΟΛΟ	451.427,99

Έσοδα 2011	€
Προϋπολογισμός 2011	50.500,00
Παροχή υπηρεσιών	6.819,00
Χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων κατά το 2011	492.219,13
Υπόλοιπο ερευνητικών προγραμμάτων χρήσης 2010	427.338,26
ΣΥΝΟΛΟ	976.876,39

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ε.Ε.	
LIFE ADAPFOR	10.459,000
INNFLU	17.302,54
FUNDIVE	54.000,00
LIFE-ΠΙΝΔΟΣ-ΓΡΕΒΕΝΑ	64.515,57
GEO LAND	507,41
ΣΥΝΟΛΟ	146.784,52

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
ΥΠΟΛΟΙΠΟ στις 31/12/2010	427.338,26
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ 2011	492.219,13
ΥΠΟΛΟΙΠΟ στις 31/12/2011	518.629,40
ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ	400.927,99

ΥΠ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
ΚΑΣΤΑΝΙΑ 962	266.733,54
ΣΥΝΟΛΟ	266.733,54

ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ	
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ	1.000,00
ΚΥΠΡΟΣ-ΠΑΦΟΣ	19.142,55
ΡΗΥΣΣΕ	16.300,00
ΔΕΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΥΧΕΙΩΝ	39.961,00
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΛΙΒΑΔΙΩΝ ΣΙΘΩΝΙΑΣ	2.297,52
ΣΥΝΟΛΟ	78.701,07

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	492.219,13
----------------------------	-------------------

1^η Προσωπικό ΙΔΕ**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

α/α	Ονοματεπώνυμο	Γνωστικό Αντικείμενο	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
1	Γκατζογιάννης Στυλιανός	Δασική Διαχειριστική & Οικονομία	235	gatzo@fri.gr
2	Διαμαντής Στέφανος	Δασική Παθολογία	202	diamandi@fri.gr
3	Παπαχρήστου Θωμάς Διευθυντής ΙΔΕ	Λιβαδοπονία	229	thomas.papachristou@fri.gr
4	Κωνσταντινίδης Παύλος	Φυτοκοινωνιολογία	233	pavkon@fri.gr
5	Πλατής Παναγιώτης	Λιβαδοπονία	220	pplatis@fri.gr
6	Ραδόγλου Καλλιόπη Αναπληρώτρια Διευθύντρια	Οικοφυσιολογία	238	radoglou@fri.gr
7	Σπανός Ιωάννης	Δασοκομική	218	ispanos@fri.gr
8	Σπανός Κωνσταντίνος	Δασική Γενετική & Βελτίωση Δασοπονικών Ειδών	207, 210	kspanos@fri.gr
9	Τσιουρλής Γεώργιος	Οικολογία	245	gmtsiou@fri.gr
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
10	Γαλλής Χρήστος	Υλοχρηστική	215	cgalis@fri.gr
11	Γρηγοριάδης Νικόλαος	Δασοκομική	234	grig_nick@fri.gr
12	Καζαντζίδης Σάββας	Άγρια Πανίδα	214	savkaz@fri.gr
13	Μελιάδης Ιωάννης	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	201	meliadis@fri.gr
14	Χαλυβόπουλος Γεώργιος	Οικοφυσιολογία	241	chalyvop@fri.gr
ΔΟΚΙΜΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
15	Αβτζής Δημήτριος	Δασική Εντομολογία	213, 221	dimitrios.avtzis@fri.gr

¹ Στο τέλος του 2011 συνταξιοδοτήθηκαν οι κκ. Στέφανος Διαμαντής και Στυλιανός Γκατζογιάννης. Επίσης, η Δρ Καλλιόπη Ραδόγλου διορίστηκε Καθηγήτρια στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και αποχώρησε στις 04/01/2012.

²ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
16	Γαϊτάνης Διονύσιος	Δασολόγος M.Sc.	207	dgaitan@fri.gr
17	Γιαντζή Μαρία	Διοικητικός	226	giantzi@fri.fr
18	Καραμανώλη Αικατερίνη	Δασολόγος	228	info@fri.gr
19	Κλήμη Αναστασία	Δασολόγος	227	klimi@fri.gr
20	Ξανθοπούλου Ελένη	Δασολόγος, M.Sc.	240	exanthop@fri.gr
21	Περλέρου Χαρίκλεια	Δρ Δασολόγος	203	perlerou@fri.gr
22	Σαμαρά Θεανώ	Δασολόγος M.Sc.	205	theasam@fri.gr
23	Σπύρογλου Γαβριήλ	Δρ Δασολόγος	236	spyroglou@fri.gr
24	Χαβαλές Ευάγγελος	Δασολόγος	217	vageha@fri.gr
ΔΕ				
25	Βογιατζής Δημήτριος	Φύλακας	250	
26	Ναούμ Ελένη	Σχεδιάστρια	247	
27	Παλατζίδης Θεολόγης	Οδηγός	257	
28	Περσιμετζή Ζωή	Παρασκευάστρια	224	
29	Τακουρίδης Αναστάσιος	Εργοδηγός Τοπογράφος	257	
30	Τσολάκογλου Θωμάς	Τεχνικός Εφαρμογών	200	
31	Φουκαρίδου Γεωργία	Διοικητικός	254	foukaridou@fri.gr
ΥΕ				
32	Λαζαρίδου Αθανασία	Καθαρίστρια	250	

ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
33	Νακοπούλου Ζαχαρούλα	Γεωπόνος M.Sc.	204, 208	nakopoulou@fri.gr
34	Τζίρος Γεώργιος	Γεωπόνος M.Sc.	204, 208	tziros@fri.gr
35	Χριστόπουλος Βασίλειος	Δασολόγος	208, 222	christopoulos-basilis@fri.gr

² Στο τέλος του 2011 συνταξιοδοτήθηκαν οι κκ. Αθανασία Λαζαρίδου, Ζωή Περσιμετζή και Θωμάς Τσολάκογλου. Επίσης, επέστρεψαν στις οργανικές θέσεις τους οι αποσπασμένοι υπάλληλοι κκ. Χαρίκλεια Περλέρου, Ελένη Ξανθοπούλου, Θεολόγης Παλατζίδης, Ελένη Ναούμ και Αναστάσιος Τακουρίδης.